

Innst. 27 L

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 149 L (2010–2011)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om verdipapirfond (verdipapirfondloven)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til ny verdipapirfondlov som vil erstatte gjeldende lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond (verdipapirfondloven). Proposisjonen bygger på forslag fra en arbeidsgruppe nedsatt av Finanstilsynet. Lovforslaget innebærer dels en videreføring, og dels endringer i forhold til gjeldende rett.

Bakgrunnen for endringene i lovforslaget i forhold til gjeldende rett, er endringer i EØS-reglene som svarer til Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet). Direktivet omtales som UCITS IV. UCITS IV er en konsolidering av tidligere UCITS-direktiv, rådsdirektiv 85/611/EØF med senere endringsdirektiver. UCITS-direktivet inneholder bl.a. bestemmelser om hvordan verdipapirfond må plassere sine midler for å være omfattet av direktivet. UCITS-fond kan markedsføres over landegrensene innen EØS. I tillegg regulerer direktivet forvaltningsselskap for slike verdipapirfond, og deres adgang til å drive virksomhet i andre EØS-land. Etter direktivet skal både UCITS-fond og forvaltningsselskap godkjennes og være underlagt tilsyn av offentlige myndigheter. I Norge er disse oppgavene lagt til Finanstilsynet. Det nye direktivet viderefører i stor grad tidligere direktiv, men inneholder i tillegg ny regulering med det formål å legge til rette for økt effektivisering i forvaltningen av verdipapirfond og

noe større fleksibilitet i hvordan verdipapirfond kan organiseres og forvaltes. Nytt i direktivet er bl.a. at et forvaltningsselskap skal kunne etablere og forvalte et UCITS-fond i et annet EØS-land samt ha mulighet for å fusjonere fond på tvers av landegrensene. Tanken er at endringene skal kunne styrke den europeiske verdipapirfundsbransjens konkurransevne, og gi investorer større valgmuligheter samtidig som tilgangen til informasjon om fondene forbedres.

EØS-regler som svarer til tidligere direktiv, er allerede gjennomført i gjeldende verdipapirfondlov. Forslaget til lovbestemmelser som har sin bakgrunn i direktivforpliktelser, er derfor delvis en videreføring av gjeldende regelverk og delvis ny regulering.

I proposisjonen foreslås det også endringer som ikke har direkte bakgrunn i direktivet, men som gjelder endringer i rammevilkår som skal bidra til effektivisering av den norske fondsbransjen.

Videre vil forslaget til ny lov innebære en omstrukturering av regelverket for å gjøre dette lettere tilgjengelig sammenlignet med gjeldende lov.

1.2 Forslagets struktur

Lovforslaget er bygget opp slik at loven, med unntak av kapittel 7, regulerer norske UCITS-fond. De samme bestemmelsene gjelder i utgangspunktet også for nasjonale fond, dvs. verdipapirfond som ikke er UCITS-fond. Enkelte bestemmelser gjelder kun for UCITS-fond. I lovforslaget benyttes generelt betegnelsen «verdipapirfond», og slik at dette i utgangspunktet omfatter både UCITS-fond og nasjonale fond. Et UCITS-fond betegnes som «UCITS» dersom en bestemmelse er begrenset til å gjelde slike verdipapirfond.

For nasjonale verdipapirfond er det foreslått særlige bestemmelser i lovforslaget kapittel 7. Nasjonale verdipapirfond kan enten være spesialfond eller

nasjonale fond som ikke er spesialfond. Nasjonale fond som ikke er spesialfond kan få samtykke til å fravike enkelte av lovens øvrige bestemmelser. Hvilke bestemmelser som kan fravikes, fremgår av lovforslaget § 7-1 Nasjonale fond som ikke er spesialfond. Spesialfond er regulert i kapittel 7, §§ 7-2 til 7-7. Spesialfond er unntatt fra enkelte av lovens bestemmelser slik det er angitt i § 7-2 Spesialfond. For spesialfond gjelder i tillegg enkelte særlige bestemmelser som også fremgår av kapittel 7.

Enkelte av lovens bestemmelser gjelder ved markedsføring av utenlandske UCITS-fond eller andre verdipapirfond i Norge. Hvilke av lovens bestemmelser som gjelder ved markedsføring, vil fremgå konkret. Det vises til lovens kapittel 9 og kapittel 12.

På samme måte vil det fremgå av lovens bestemmelser hvilke regler som gjelder utenlandske forvaltningsselskapers virksomhet i Norge. Det vises til lovens kapittel 3 og kapittel 12.

Fremstillingen i proposisjonen følger i hovedsak samme struktur som lovforslaget. Dette innebærer at forvaltningsselskap omtales før verdipapirfond. I proposisjonens pkt. 5.5 Filialetablering og grensekryssende virksomhet (i tråd med UCITS-direktivet) behandles forvaltningsselskapers adgang til å drive virksomhet over landegrensene innen EØS-området. Adgangen til å markedsføre verdipapirfond innen EØS-området, behandles i proposisjonens kapittel 8 Salg og markedsføring.

Ettersom lovens bestemmelser i utgangspunktet gjelder uavhengig av om det er snakk om UCITS-fond eller nasjonalt fond, benyttes som hovedregel betegnelsen «verdipapirfond» i proposisjonen. Under fremstillingen av EØS-rett benyttes imidlertid ofte betegnelsen «UCITS-fond» eller bare «UCITS» da UCITS-direktivet kun retter seg mot UCITS-fond. Et verdipapirfond som ikke er et UCITS-fond, omtales i proposisjonen som et nasjonalt verdipapirfond eventuelt et «ikke-UCITS».

Et forvaltningsselskap som har tillatelse fra en EØS-stat til å drive verdipapirfondsforvaltning, har etter nærmere regler adgang til å drive virksomhet i en annen EØS-stat. Det land der et forvaltningsselskap er gitt tillatelse, omtales som forvaltningsselskapets hjemland, og den aktuelle myndighet omtales som hjemlandsmyndighet. Den EØS-stat der virksomhet utøves og som ikke er selskapets hjemland, omtales som vertsland og eventuelt vertslandsmyndighet. Tilsvarende vil det land som har gitt tillatelse til etablering av et verdipapirfond omtales som verdipapirfondets hjemland og den aktuelle myndighet omtales som fondets hjemlandsmyndighet. Dersom et verdipapirfond markedsføres i en annen EØS-stat enn i verdipapirfondets hjemland, omtales dette som henholdsvis fondets vertsland og vertslandsmyndighet.

1.3 Proposisjonens hovedpunkter

Oversikt over verdipapirfondsproduktet og verdipapirfondsmarkedet gis i kapittel 2 i proposisjonen. Utviklingen i reguleringen behandles også i proposisjonens kapittel 2.

I kapittel 3 i proposisjonen behandles bakgrunn for lovforslaget, herunder om direktiv 2009/65/EF, endringer som ikke har bakgrunn i direktivet, om arbeidsgruppen som har vurdert behovet for endringer i verdipapirfondloven og den gjennomførte høringen.

I proposisjonens kapittel 4 foreslås regler om lovens virkeområde og definisjoner. Reglene om lovens virkeområde er endret noe, og det er inntatt en hjemmel for å kunne regulere lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen. Det foreslås en ny definisjon av «verdipapirfondsforvaltning» som innebærer at forvaltningsselskap som ledd i verdipapirfondsforvaltning ikke bare skal kunne forvalte de verdipapirfond selskapet selv har etablert, men også skal kunne utføre oppgaver knyttet til verdipapirfond forvaltet av andre forvaltningsselskap. Det er foreslått nye definisjoner av «UCITS», «nasjonale fond» og «spesialfond» som knyttes opp mot lovens nye kapitelinndeling.

I proposisjonens kapittel 5 omtales regulering av forvaltningsselskap for verdipapirfond. Forvaltningsselskap skal fortsatt kunne drive verdipapirfondsforvaltning, aktiv forvaltning og visse tilleggstjenester (pkt. 5.2 i proposisjonen). De sistnevnte tjenester vil imidlertid forutsette en tillatelse, og ikke som i dag en melding til tilsynsmyndigheten. Definisjonen av «verdipapirfondsforvaltning» er som nevnt foreslått endret. Slik virksomhet skal kunne drives i tilknytning til verdipapirfond etablert av det aktuelle forvaltningsselskapet, men også i tilknytning til verdipapirfond etablert av andre forvaltningsselskap. Der funksjoner utøves på vegne av et annet forvaltningsselskap, vil dette baseres på regler om utkontraktering. Gjeldende bestemmelse om at Finanstilsynet kan samtykke til at forvaltningsselskap kan drive tilknyttet virksomhet videreføres. Det skal kunne gis samtykke til å drive virksomhet som har tilknytning til de tjenester forvaltningsselskapet har tillatelse til.

Departementet foreslår i hovedsak en videreføring av gjeldende bestemmelser som regulerer søknad om tillatelse, krav til forvaltningsselskapets ledelse og aksjonærer, kapitalkrav og utkontraktering. Når det gjelder valg av andelseiervalgte styremedlemmer, foreslås at stemmeretten ikke lenger skal bero på «én andel, én stemme», men at andelseiere som eier lik verdi, får likt antall stemmer (pkt. 5.3). Gjeldende bestemmelse om organisering av virksomheten i forvaltningsselskap, herunder hvilke rutiner selskapet skal ha, er noe endret i samsvar med

direktivets tilsvarende bestemmelse. I samsvar med direktivet er det foreslått en bestemmelse om at forvaltningsselskap skal ha systemer for risikostyring som skal sikre overvåking og måling av risikoen i verdipapirfondene. Det er foreslått en presisering om at forvaltningsselskap skal ha rutiner for behandling av kundeklager, og at selskapene etter nærmere regler skal kunne pålegges å være tilknyttet en klageordning (proposisjonens pkt. 5.4). Gjeldende bestemmelse om god forretningsskikk er i hovedsak foreslått videreført.

I pkt. 5.5 i proposisjonen fremgår at forvaltningsselskap med tillatelse i et EØS-land fortsatt skal kunne utøve virksomhet i et annet EØS-land basert på oversendelse av en melding mellom de enkelte lands myndigheter. Etter UCITS IV kan et forvaltningsselskap få tillatelse til å etablere og forvalte et verdipapirfond i et annet EØS-land enn i sitt hjemland. Denne utvidete retten for forvaltningsselskap til å drive verdipapirfondsforvaltning i andre land, medfører at selskapet må gi flere opplysninger i meldingen om grenseoverskridende virksomhet, bl.a. skal det redegjøres for systemer for risikostyring. De norske reglene er foreslått endret i samsvar med EØS-reglene som svarer til direktivets bestemmelser. Lovforslaget er utformet slik at forvaltningsselskap skal organiseres i henhold til sitt hjemlands regler. Dersom et norsk forvaltningsselskap etablerer filial i et annet EØS-land, skal filialen følge bestemmelser om god forretningsskikk i det landet filialen er etablert, og tilsvarende vil en utenlandsk filial i Norge være omfattet av norske regler for god forretningsskikk. I samsvar med direktivet er det presisert at det ikke kreves at et forvaltningsselskap må gi melding om grenseoverskridende virksomhet for selskapet dersom et forvaltningsselskap kun markedsfører egne UCITS-fond uten filialetablering. I et slikt tilfelle er det tilstrekkelig å notifisere verdipapirfondene for markedsføring.

I kapittel 6 i proposisjonen drøftes reglene som regulerer verdipapirfond. I proposisjonens pkt. 6.2 er det redegjort for forslaget om en egen bestemmelse om etablering av verdipapirfond. Finanstilsynet vil kunne gi en tillatelse dersom forvaltningsselskapet godkjennes som forvalter av det aktuelle fondet og lovens krav til vedtekter, depotmottaker og eventuell utkontraktering er oppfylt. Det er foreslått presisert at også forvaltningsselskap fra annet EØS-land kan få tillatelse til å etablere et norsk UCITS-fond. Verdipapirfond skal følge reguleringen i det land det er etablert og godkjent. Departementet har videre kommet frem til at det bør åpnes for bruk av andelsklasser, men at det fastsettes nærmere regler om andelsklasser i forskrift, bl.a. om hvilke typer andelsklasser som kan benyttes (proposisjonens pkt. 6.3). I proposisjonens pkt. 6.4 om tegning og innløsning er det fore-

slått at verdipapirfond skal være åpent for tegning og innløsning av andeler minst to ganger i måneden.

Etter gjeldende rett kan endringer i et verdipapirfonds vedtekter kun godkjennes av Finanstilsynet dersom Finanstilsynet antar at endringen er i andelseiernes interesse. Det foreslås (i proposisjonens pkt. 6.5) endring i reglene for vedtektsendringer slik at endringer kan godkjennes dersom: i) flertallet av de andelseiervalgte styremedlemmene i forvaltningsselskapet stemmer for vedtektsendringen, ii) 75 prosent flertall av de representerte stemmene på andelseiermøte, stemmer for vedtektsendringen, iii) andelseierne får informasjon om vedtektsendringen, herunder hvorfor endringen anses i andelseiernes interesse og adgang til gebyrfri innløsning og iv) lovens krav til innhold i vedtekter er oppfylt.

UCITS IV har harmoniserte regler for fusjon av UCITS-fond, både nasjonalt og på tvers av landegrensene. Departementet foreslår i pkt. 6.6 i proposisjonen at dette regelverket gjennomføres i norsk rett. Departementet mener det er hensiktsmessig, og har derfor foreslått, at regler for fusjon av nasjonale fond (som ikke er UCITS-fond) følger de samme fusjonsreglene. Det er forutsatt at Finanstilsynet skal gi tillatelse til fusjon. Krav om tillatelse fra Finanstilsynet gjelder ikke der et norsk UCITS-fond er overtakende fond ved en grensekryssende fusjon. På samme måte som for vedtektsendringer er det lagt opp til at andelseiermøte skal samtykke til fusjon. Andelseierne vil ha rett til gebyrfri innløsning av sine andeler eller bytte til annet fond med tilsvarende investeringsmandat. Tilsvarende som etter gjeldende rett, skal Finanstilsynet kunne samtykke i at et verdipapirfond avvikles. Departementet foreslår at enkelte hovedprinsipper for avvikling fremgår direkte av loven, bl.a. at andelseierne skal gis informasjon, og at verken andelseieren eller fondet skal belastes kostnader.

Departementet mener at lovens bestemmelser om plassering av verdipapirfonds midler blir mer oversiktlige ved at gjeldende bestemmelser deles opp i flere paragrafer. Det er foreslått enkelte endringer i disse bestemmelsene i forhold til gjeldende rett. Det vises til omtale i pkt. 6.9 i proposisjonen. Vedrørende et verdipapirfonds adgang til utlån av finansielle instrumenter, foreslås ingen endring i lovbestemmelsen, men departementet vil på bakgrunn av merknader fra høringsinstansene vurdere forskriftsendring etter forslag fra arbeidsgruppen om en økning i adgangen til utlån gjennom samme verdipapirforetak. I tråd med direktivet foreslås i proposisjonen pkt. 6.10 at UCITS-fond kan plassere sine midler fullt ut i ett annet UCITS-fond. Dette omtales i UCITS-direktivet som «master-feeder»-strukturer. I lovforslaget benyttes betegnelsene tilføringsfond og mottakerfond. Et tilføringsfond må ha tillatelse fra Finans-

tilsynet for å kunne tilføre sine midler til et mottakerfond. I tråd med direktivet er det foreslått bestemmelser som nærmere regulerer slike strukturer, bl.a. om avtale mellom fondene, opplysningsplikt, konsekvenser for tilføringsfond ved endringer i mottakerfond og nærmere regulering av revisor og depotmottaker for slike fond.

Bestemmelser om verdipapirfond som ikke er UCITS, dvs. som er nasjonale fond, er omtalt i proposisjonens pkt. 6.11, og særskilte bestemmelser for slike verdipapirfond er foreslått samlet i et eget kapittel i loven. Departementet foreslår videreført at nasjonale fond skal kunne begrense kretsen av hvem som kan tegne andeler i et fond så lenge det er tale om en så vid krets at den kan anses som en «ubestemt» krets. Departementet fremmer ikke forslag om at nasjonale fond skal kunne rettes mot en bestemt krets som foreslått av et flertall av arbeidsgruppens medlemmer. Departementet foreslår å videreføre adgangen til å samtykke til etablering av verdipapirfond som er åpent for innløsning av andeler i en begrenset tidsperiode, men departementet mener at det ikke bør åpnes for at verdipapirfond kan innrettes uten innløsningsrett for andelseierne. Det foreslås videreført at spesialfond må være åpent for innløsning minst én gang hvert kalenderår. I tillegg foreslås en dispensasjonshjemmel. Departementet mener at spesialfond inntil videre fortsatt bare skal kunne tilbys til profesjonelle kunder.

Et sentralt tema i UCITS IV er informasjon til investorer. I proposisjonens kapittel 7 om informasjon til investorer er det foreslått regler om et nytt informasjonsdokument kalt nøkkelinformasjon. Dette skal erstatte gjeldende regler om forenklet prospekt. Informasjonen skal være tilstrekkelig til at investor kan foreta en velfundert investeringsbeslutning, og nøkkelinformasjonen skal gjøre det enklere å sammenligne fond. Fra EUs side har det vært ønskelig med en fullharmonisering på dette området, og Kommisjonen har derfor i én av gjennomføringsforordningene til UCITS IV, kommisjonsforordning (EF) nr. 583/2010, gitt detaljerte regler om form og innhold i nøkkelinformasjonsdokumentet (proposisjonens pkt. 7.1).

Gjeldende lovs bestemmelse om hva verdipapirfonds vedtekter skal inneholde har vært uendret siden lovens vedtakelse, med unntak av enkelte tilføyelser. Det er behov for å sammenholde krav til innhold i vedtekter med krav til opplysninger i prospekt. På denne bakgrunn og sett hen til de endringer som foreslås for endring av verdipapirfonds vedtekter, mener departementet at enkelte opplysninger som etter gjeldende rett skal fremgå av vedtekter, heller bør fremgå av prospekt. Det nærmere innhold i prospekter vil i hovedsak bli regulert gjennom forskrift.

I proposisjonens kapittel 8 om salg og markedsføring er det foreslått endringer i bestemmelsene knyttet til markedsføring av UCITS-fond over landegrensene innen EØS-området. De viktigste endringene er at melding om markedsføring skal utveksles direkte mellom de enkelte lands myndigheter, og ikke lenger slik at et forvaltningsselskap sender meldingen til vertslandsmyndigheten. Videre skal markedsføring kunne starte umiddelbart etter at en melding om markedsføring er oversendt fra et lands myndighet til en annen. Utenlandske UCITS-fond som markedsføres i Norge skal utarbeide nøkkelinformasjon på norsk.

Kapittel 9 i proposisjonen omhandler depotmottaker. Plikten til å ha depotmottaker videreføres. Depotmottakers kontrollrolle foreslås tydeliggjort ved en nærmere angivelse av oppgavene.

Regler om tilsyn, erstatning og straff er nærmere redegjort for i proposisjonens kapittel 10. Det nye direktivet legger vekt på tilsynssamarbeid og utveksling av informasjon mellom tilsynsmyndigheter i EØS-land. I samsvar med direktivet foreslås en ny bestemmelse om at et lands myndigheter kan be om at et annet lands myndigheter samarbeider om tilsyn, og dette skal ikke lenger bare gjelde ved filialetablering. Videre foreslås en hjemmel for å gi nærmere regler om tilsynssamarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Gjeldende bestemmelse om erstatningsansvar for forvaltningsselskap og depotmottaker er foreslått videreført med språklige endringer. I gjeldende straffebestemmelse er det foreslått en endring slik at unnlatelse av å etterkomme pålegg fra tilsynsmyndigheten kan straffes med fengsel, i tillegg til bot.

Det vises til omtalen av gjeldene rett, EØS-rett, arbeidsgruppens forslag, høringsinstansenes merknader og departementets vurderinger i tilknytning til de ulike punktene i proposisjonens ovennevnte kapitler. I tillegg vises det til selve lovforslaget og merkningene til lovforslagets enkelte bestemmelser i proposisjonen.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Generelt

Forslaget i proposisjonen gjelder i hovedsak gjennomføringen av et nytt, konsolidert UCITS-direktiv, UCITS IV. De nye bestemmelsene i UCITS IV har som siktemål å legge til rette for økt effektivisering i forvaltningen av verdipapirfond. UCITS IV innebærer større fleksibilitet i hvordan verdipapirfond kan organiseres og forvaltes. Det nye rammeverket legger bedre til rette for utnyttelse av stor-driftsfordeler i forvaltningen bl.a. gjennom adgang til å fusjonere fond og gjennom å legge til rette for en struktur med tilførings- og mottakerfond. Adgangen til å kunne etablere verdipapirfond i et annet land enn

der forvaltningsselskapet er hjemmehørende, kan innebære nye forretningsmuligheter for selskapene og økt konkurranse i de enkelte markedene for verdipapirfond. Større fleksibilitet mht. opprettelse og forvaltning av verdipapirfond, kan styrke verdipapirfond som investeringsalternativ, og den europeiske verdipapirfondbransjens konkurranseevne.

Endringene i prosedyren for markedsføring av UCITS-fond innen EØS-området vil forenkle og medføre en hurtigere notifikasjonsprosess for forvaltningsselskap og utenlandske verdipapirfond. UCITS IV legger vekt på at investor skal gis forbedret informasjon om verdipapirfondene, særlig gjennom reglene om nøkkelinformasjon (key investor information – KII).

Forslaget i proposisjonen omhandler også endringer i regler som ikke er knyttet direkte til direktivgjennomføringen. Det gjelder bl.a. nye regler for vedtektsendringer i verdipapirfond, herunder nye bestemmelser om andelseiermøte, og regler om at andeler i ett enkelt verdipapirfond kan deles inn i andelsklasser.

Konsekvenser for forvaltningsselskap

Et verdipapirfond kan bare opprettes og forvaltes av et forvaltningsselskap som har konsesjon. Lovforslaget innebærer nye muligheter for norske forvaltningsselskap mht. hvordan verdipapirfondsforvaltning kan organiseres. Departementet antar at både adgangen til å fusjonere verdipapirfond, etablere mottakerfond med tilføringsfond og opprette verdipapirfond i en annen EØS-stat, vil kunne ha positive effekter for forvaltningsselskap som på sikt kan medføre kostnadsbesparelser og bedre konkurransebetingelser for selskapene. Konsekvensene for norske forvaltningsselskaper avhenger i stor grad av om selskapene vil benytte seg av de nye mulighetene.

Lovforslaget innebærer ikke bare nye muligheter for forvaltningsselskap, men også nye plikter. Det må bl.a. utarbeides nøkkelinformasjon for alle verdipapirfond. Etter gjeldende rett skal forvaltningsselskap utarbeide forenklet prospekt. Departementet antar at de nye bestemmelsene om nøkkelinformasjon på sikt ikke medfører vesentlig andre kostnader enn forenklet prospekt. I en overgangsperiode vil imidlertid det nye regelverket medføre kostnader og merarbeid som følge av at forenklet prospekt ikke lenger kan benyttes.

Det antas at de nye reglene om andelsklasser og gjennomføring av vedtektsendringer vil kunne effektivisere forvaltningen og bedre muligheten for å tilby produkter som etterspørres i markedet. Departementet mener at kravene til organiseringen av andelseiermøte ikke vil medføre vesentlige kostnader for selskapene, idet det legges opp til at slike møter organi-

seres på en praktisk måte, bl.a. ved bruk av elektronisk kommunikasjon.

Konsekvenser for investorer

Departementet mener de nye reglene om nøkkelinformasjon vil bedre investorenes grunnlag for å treffe gode investeringsbeslutninger. Mer hensiktsmessig informasjon kan i tillegg øke investorers interesse for å investere i verdipapirfond. Forenklinger i prosessen for å markedsføre UCITS-fond over landegrensene vil kunne medføre at flere fond blir markedsført. Dette vil igjen gi større valgmuligheter for investorer.

Det må antas at effektivisering av forvaltningen, som man ønsker å oppnå gjennom UCITS IV, vil medføre kostnadsbesparelser som også kan komme investorer til gode. Det er gjennom lovforslaget lagt til rette for en styrking av andelseiernes innflytelse ved at vedtektsendringer forutsetter en viss tilslutning fra andelseiere i et andelseiermøte. Forvaltningsselskap vil overfor andelseierne kunne anbefale endringer i vedtekter som er i andelseiernes interesse. Det er imidlertid vanskelig å anslå om andelseiermøte vil medføre en vesentlig styrking av andelseiernes innflytelse.

Konsekvenser for myndigheter

Departementet legger til grunn at direktivet ikke vil ha store økonomiske og administrative konsekvenser for myndighetene. Lovforslaget innebærer at Finanstilsynet gis visse nye oppgaver i forbindelse med fusjoner, strukturer med tilførings- og mottakerfond og grenseoverskridende virksomhet. Dette vil kunne medføre noe merarbeid for Finanstilsynet, særlig i en overgangsperiode ettersom det foreslås nye måter å organisere og forvalte verdipapirfond på. Finanstilsynet blir bl.a. bundet av fastsatte tidsfrister, som til dels er korte. Lovforslaget omfatter endringer i gjeldende bestemmelse om hva verdipapirfonds vedtekter skal inneholde. Det vil eventuelt kunne fastsettes overgangsordninger slik at både tilsynsmyndigheten og forvaltningsselskapene vil få noe tid til å tilpasse seg det nye regelverket. Den utvidete adgangen for forvaltningsselskap til å drive grenseoverskridende virksomhet, innebærer i større grad tilsyn og samarbeid mellom tilsynsmyndigheter på tvers av landegrensene innenfor EØS. Det legges til grunn at det merarbeidet som lovforslaget vil kunne medføre for tilsynsmyndigheten, kan utføres innenfor gjeldende budsjettammer.

Lovforslaget inneholder også flere bestemmelser som forutsetter at nærmere regler fastsettes i forskrift. Myndighetene vil derfor måtte bruke ressurser til utarbeidelse av slike utfyllende regler.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kari Agerup, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Bård Langsåvold, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jørund Rytman, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til Prop. 149 L (2010–2011) hvor det fremgår at bakgrunnen for lovforslaget hovedsakelig er endringer i EØS-reglene som svarer til Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet), omtalt som UCITS IV.

Komiteen viser til at det opprinnelige UCITS-direktivet siden det ble vedtatt i 1985 har hatt som mål å etablere et felles marked for verdipapirfond innen EØS-området. Direktivet fastsetter en rekke krav som verdipapirfond må oppfylle for å kunne anses som et UCITS-fond. Komiteen viser til at slike fond skal godkjennes og være under tilsyn av myndighetene i det enkelte land der det er etablert. Et viktig formål med direktivet er at godkjente fond skal kunne markedsføres i andre EØS-land uten at det kreves noen særskilt tillatelse for markedsføring i det enkelte land.

Komiteen viser til skriftlig innspill fra Verdipapirfondenes forening av 17. oktober 2011 til finanskomiteen der det fremgår at også norsk fondsbransje nyter godt av direktivet og at 25 prosent av forvaltningskapitalen i norskregistrerte aksjefond er solgt til og eid av utenlandske kunder. Dette utgjorde ifølge foreningen nærmere 60 mrd. kroner ved utgangen av september 2011.

Komiteen viser til at regelverket for UCITS-fond tar sikte på en høy grad av investorbeskyttelse, og fondene er ment å være særlig egnet for forbrukere og ikke-profesjonelle investorer. Komiteen viser videre til at de nye bestemmelsene har som formål å legge til rette for økt effektivisering i forvaltningen av verdipapirfond.

Komiteen viser til at investeringer gjennom verdipapirfond har en del fordeler sammenlignet med investeringer direkte i verdipapirmarkedene, spesielt for mindre investorer. Verdipapirfond gir muligheten for eksponering mot verdiutviklingen på diversifiserte porteføljer av eiendeler, forvaltet av profesjonelle forvaltere. Slike investeringer er dessuten likvide. Kostnaden kan bli lav sammenlignet med

individuell forvaltning på grunn av blant annet stor-driftsfordeler.

Komiteen viser videre til at de foreslåtte reglene innebærer større fleksibilitet til hvordan verdipapirfond kan organiseres og forvaltes, og at dette kan styrke verdipapirfond som investeringsalternativ.

Komiteen ser det som positivt at UCITS IV-reglene legger vekt på at investor skal gis forbedret informasjon om verdipapirfondene, særlig gjennom reglene om nøkkelinformasjon for investorer. Komiteen mener god informasjon i markedene er avgjørende for at markedsmekanismene skal fungere optimalt, og merker seg at departementet mener de nye reglene om nøkkelinformasjon vil bedre investorernes grunnlag for å treffe gode investeringsbeslutninger.

Komiteen merker seg også at departementet antar at forvaltningsselskap gjennom regelverket kan oppnå kostnadsbesparelser og at regelendringene kan medføre bedre konkurransebetingelser.

Komiteen viser til det skriftlige innspillet fra Verdipapirfondenes forening der det bes om at forskriftsbestemmelsene ikke stenger døren igjen for muligheten til å etablere andelsklasser basert på andre klare og objektive kriterier enn de tre eksemplene som nevnes i proposisjonen. Som eksempel nevner foreningen at en egen andelsklasse for innskuddspensjonskunder bør være fullt ut akseptabel. Verdipapirfondenes forenings hovedpoeng er at forskriften bør inneholde en åpning for at også andre kriterier enn de som listes opp kan godkjennes. Dette kan for eksempel gjøres ved at Finanstilsynet gis hjemmel til slik godkjenning gjennom enkeltvedtak. Komiteen anser dette som fornuftig og ber departementet vurdere å legge dette til grunn.

Komiteen viser også til at Verdipapirfondenes forening mener formuleringen om krysssubsidiert mellom ulike andelsklasser er uklar. Komiteen viser til at departementet i proposisjonen gir uttrykk for videreføring av prinsippet om likebehandling av andelseierne ved at andelseiere i én andelsklasse ikke skal tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse, herunder at kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse ikke skal belastes andelseiere i en annen andelsklasse, at andelseiere i samme andelsklasse skal likebehandles, og at andeler i samme andelsklasse skal gi lik rett i fondet. Komiteen legger til grunn at departementet med dette ikke sikter til en «pris-/avanseregulering», men snarere tiltak for videreføring av det gjeldende prinsippet om lik rett i fondet.

Komiteen merker seg at Finanstilsynet gis noen nye oppgaver som kan medføre noe merarbeid, og at departementet mener dette kan utføres innenfor gjeldende budsjettammer.

Komiteen viser til at lovforslaget § 6-7 annet ledd annet punktum angir at plasseringer i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 1 til 4 samlet ikke kan overstige 20 prosent av fondets eiendeler, hvis de finansielle instrumentene er utstedt av ulike selskaper i samme konsern. Komiteen viser til at dette kan synes å legge begrensninger på verdipapirfondenes mulighet til å benytte investeringsalternativene etter § 6-6 annet ledd nr. 3 og 4. Komiteen foreslår derfor følgende endring (innarbeidet i tilrådingen):

«§ 6-7 annet ledd annet punktum skal lyde:

Plasseringer i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 1 til 2 kan likevel utgjøre inntil 20 prosent av fondets eiendeler, hvis de finansielle instrumentene er utstedt av ulike selskap i samme konsern.»

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om verdipapirfond (verdipapirfondloven)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 Virkeområde

(1) Loven gjelder verdipapirfond, forvaltningen av verdipapirfond og øvrig virksomhet som drives av forvaltningsselskap etter denne lov.

(2) Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 1-2 Definisjoner

(1) I denne lov forstås med:

1. *Verdipapirfond (fond)*: selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet og som for det vesentlige består av finansielle instrumenter og/eller innskudd i kredittinstitusjon.
2. *Forvaltningsselskap*: aksjeselskap eller allmennaksjeselskap med tillatelse etter § 2-1 eller tilsvarende utenlandsk selskap.
3. *Verdipapirfondsforvaltning*: kollektiv portefølje-forvaltning, administrasjon og markedsføring herunder salg, av verdipapirfond.
4. *UCITS*: verdipapirfond som følger reglene i kapittel 6 eller tilsvarende bestemmelser i direktiv 2009/65/EF og som er etablert i en EØS-stat.

5. *Nasjonale fond*: verdipapirfond som følger reglene i kapittel 7.
6. *Spesialfond*: verdipapirfond som følger reglene i §§ 7-2 til 7-7.
7. *Betydelig eierandel*: direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i et forvaltningsselskap, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Like med aksjeeiers egne aksjer regnes aksjer som eies av aksjeeiers nærstående.
8. *Omsettelige verdipapirer*:
 1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer,
 2. obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter og
 3. alle andre verdipapirer som gir rett til å erverve ethvert slikt omsettelig verdipapir ved tegning eller ombytting.
9. *Nærstående*:
 1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
 2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i bokstav a som vedkommende bor sammen med,
 3. selskap innen samme konsern som vedkommende,
 4. selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i bokstav a, b eller e har slik innflytelse som nevnt i aksjeloven eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd, eller selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i bokstav a, b eller e har eller kontrollerer minst 20 prosent av stemmerettighetene eller selskapets kapital, og
 5. noen som det må antas at vedkommende har forpliktende samarbeid med når det gjelder å gjøre bruk av rettighetene som eier av et finansielt instrument.
10. *Varig medium*: en innretning som gjør det mulig for en investor å lagre informasjon adressert personlig til vedkommende investor. Informasjonen må være tilgjengelig for fremtidig bruk i et tidsrom som er tilstrekkelig for informasjonens formål, og informasjonen må kunne reproduseres uforandret.

§ 1-3 Forvaltning av verdipapirfond

(1) Verdipapirfond skal forvaltes av et forvaltningsselskap i samsvar med reglene i denne lov. Dette medfører ingen innskrenkning i aksjeselskapers, allmennaksjeselskapers og andre selskapers adgang til utstedelse av egne aksjer og andeler.

§ 1-4 *Annen lovgivnings anvendelse*

(1) Lov om aksjeselskaper, lov om allmennaksjeselskaper og lov om sameige gjelder ikke for verdipapirfond.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette at lov om verdipapirhandel med forskrifter skal gjelde for virksomhet som nevnt i § 2-1 annet og tredje ledd nr. 1.

§ 1-5 *Forskriftshjemler*

(1) Departementet kan i forskrift fastsette at loven helt eller delvis skal gjelde forvaltning av fond som plasserer sine midler i andre formuesgjenstander enn de som er nevnt i § 1-2 første ledd nr. 1.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om virksomhet som er undergitt denne lov.

(3) Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere regler om godtgjørelsesordninger i forvaltningsselskap for verdipapirfond. Bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven §§ 2-18 til 2-22 gjelder tilsvarende.

Kapittel 2. Forvaltningsselskap

§ 2-1 *Krav om tillatelse*

(1) Verdipapirfondsforvaltning kan bare drives av aksjeselskap eller allmennaksjeselskap med tillatelse fra Finanstilsynet.

(2) Forvaltningsselskap med tillatelse etter første ledd kan gis tillatelse til å drive aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4.

(3) Forvaltningsselskap med tillatelse etter annet ledd kan gis tillatelse til å yte følgende tilleggstjenester:

1. investeringsrådgivning som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 5
2. oppbevaring og forvaltning av fondsandeler.

(4) Finanstilsynet kan stille vilkår for tillatelsen. Dersom hensynet til andelseierne eller allmenne interesser tilsier det, kan Finanstilsynet i særlige tilfelle stille nye vilkår eller endre gjeldende vilkår for forvaltningsselskapets tillatelse.

§ 2-2 *Søknad om tillatelse*

(1) Søknad om tillatelse skal inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte krav til forvaltningsselskap er oppfylt.

(2) Søknaden skal inneholde driftsplan med beskrivelse av forvaltningsselskapets organisering, selskapets vedtekter samt fremstilling av selskapets interne rutiner for forhold som nevnt i §§ 2-9, 2-11, 2-12 og 2-13.

(3) Søknaden skal avgjøres snarest mulig og senest seks måneder etter at fullstendig søknad ble mottatt.

§ 2-3 *Vilkår for tillatelse*

(1) Det er et vilkår for tillatelse at styremedlemmer og ledende ansatte oppfyller kravene til vandel og erfaring som nevnt i § 2-7 første og annet ledd.

(2) Søknad om tillatelse kan avslås hvis aksjeeier med betydelig eierandel i selskapet ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av selskapet.

(3) Forvaltningsselskapet skal ha forretningskontor og hovedkontor i Norge.

(4) Forvaltningsselskapets vedtekter og endringer i disse skal godkjennes av Finanstilsynet.

(5) Tillatelse kan bare gis etter samråd med myndighetene i vedkommende EØS-stat dersom søkeren er:

1. datterforetak av verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forvaltningsselskap for verdipapirfond eller forsikringsselskap med tillatelse i annen EØS-stat,
2. datterforetak av et morselskap for foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i annen EØS-stat, eller
3. kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen medlemsstat.

§ 2-4 *Tilknyttet virksomhet som kan drives av forvaltningsselskap*

(1) Finanstilsynet kan samtykke i at forvaltningsselskap kan drive virksomhet som har tilknytning til de tjenester selskapet har tillatelse til etter § 2-1.

(2) Departementet kan gi nærmere regler om forvaltningsselskapers adgang til å drive tilknyttet virksomhet.

§ 2-5 *Erverv og avhendelse av betydelig eierandel*

(1) Erverv av betydelig eierandel i forvaltningsselskap kan bare gjennomføres etter at erververen har sendt Finanstilsynet melding om dette. Det samme gjelder erverv som medfører at eierandelen utgjør eller overstiger 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i selskapet.

(2) Finanstilsynet kan nekte slikt erverv dersom aksjeeieren ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av forvaltningsselskapet.

(3) Avhendelse av betydelig eierandel i forvaltningsselskap kan bare gjennomføres etter at avhenderen har sendt Finanstilsynet melding om dette. Det samme gjelder ved avhendelse av eierandel som medfører at eierandelen kommer under 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i selskapet.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om erverv og avhendelse av eierandel, herunder regler om meldeplikt for forvaltningsselskapet.

§ 2-6 *Styre og daglig leder*

(1) Forvaltningsselskapets styre skal ha minst fem medlemmer.

(2) Andelseierne i de verdipapirfond som selskapet forvalter, velger minst en tredel av styrets medlemmer. Valgene skjer på valg møter som innkalles og gjennomføres etter regler som fastsettes i forvaltningsselskapets vedtekter. På valg møtet justeres stemmeretten slik at andelseiere som eier lik verdi, får likt antall stemmer. Beregningen skal gjøres på grunnlag av andelsverdi etter sist kunngjorte kurs. En andelseier kan stemme ved fullmektig.

(3) De styremedlemmene som ikke velges av andelseierne, velges av forvaltningsselskapets generalforsamling. De styremedlemmene som er valgt av generalforsamlingen, utgjør selskapets styre inntil valg er foretatt på første valg møte.

(4) For begge grupper styremedlemmer velges minst halvparten så mange varamedlemmer.

(5) Et forvaltningsselskap, skal ha en daglig leder.

§ 2-7 *Krav til tillitsvalgte og ansatte i forvaltningsselskap*

(1) Den som faktisk leder virksomheten i et forvaltningsselskap, skal ha relevant erfaring fra markeder for finansielle instrumenter. I tillegg skal daglig leder og annen person som faktisk leder virksomheten, ha ført en hederlig vandel og opptrådt i samsvar med god forretningsskikk ved handel med finansielle instrumenter. Styremedlemmer skal oppfylle nødvendige krav til hederlig vandel og erfaring.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om styremedlemmers og ledende ansattes krav til uavhengighet, vandel og erfaring.

(3) Styremedlem som velges av andelseierne, kan ikke være aksjeeier, tillitsvalgt eller ansatt i forvaltningsselskap eller hos depotmottaker.

(4) Forvaltningsselskap skal opplyse Finanstilsynet om skifte av ledende ansatte og styremedlemmer.

(5) Reglene om egenhandel i verdipapirhandelloven kapittel 8 gjelder for tillitsvalgte og ansatte.

(6) Ansatte, tillitsvalgte og personer med bestemmende innflytelse i forvaltningsselskap har taushetsplikt om det de i sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold med mindre noe annet er bestemt i lov eller forskrifter. Taushetsplikten omfatter også enhver som utfører oppdrag for forvaltningsselskapet.

§ 2-8 *Ansvarlig kapital*

(1) Et forvaltningsselskap skal ha en ansvarlig kapital som er forsvarlig med hensyn til virksomhe-

tens art og omfang. Den ansvarlige kapitalen skal til enhver tid utgjøre et beløp i norske kroner som minst svarer til 125 000 euro.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler for hva som skal anses som ansvarlig kapital, stille ytterligere krav om ansvarlig kapital, samt gjøre unntak fra kravet til kapital i første ledd.

§ 2-9 *Utkontraktering*

(1) Et forvaltningsselskap kan sette bort utførelsen av bestemte oppgaver til et annet foretak etter nærmere regler fastsatt ved forskrift av departementet.

(2) Forvaltningsselskapet skal gi melding til Finanstilsynet før avtale om bortsetting av virksomhet settes i verk.

§ 2-10 *Tilknyttede agenter*

(1) Et forvaltningsselskap kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester samt formidle ordre om andeler i verdipapirfond. Slik virksomhet krever ikke tillatelse etter verdipapirhandelloven § 9-1. Bestemmelsene gitt i eller i medhold av verdipapirhandelloven § 10-16 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 2-11 *Organisering av virksomheten*

(1) Et forvaltningsselskap skal, sett hen til de verdipapirfond som forvaltes, innrette sin virksomhet slik at selskapet har:

1. gode administrasjons- og regnskapsrutiner og kontroll- og sikkerhetsordninger,
2. tilfredsstillende interne kontrollmetoder, som blant annet omfatter regler for personlige transaksjoner for selskapets ansatte, og som sikrer at forvaltningsselskapet forvalter verdipapirfondens midler i samsvar med vedtekter for verdipapirfondene og gjeldende regler.

(2) Styret og daglig leder skal utarbeide interne retningslinjer i samsvar med første ledd.

(3) Et forvaltningsselskap skal være organisert på en slik måte at risikoen for interessekonflikt mellom foretaket og dets kunder, mellom to kunder, mellom en kunde og et verdipapirfond eller mellom to verdipapirfond begrenses til et minimum.

(4) Forvaltningsselskap med tillatelse etter § 2-1 annet ledd kan ikke plassere kundens midler i verdipapirfond forvaltet av selskapet, med mindre kunden har gitt skriftlig samtykke til dette.

(5) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om organisering av forvaltningsselskapets virksomhet.

§ 2-12 *Risikostyring*

(1) Et forvaltningsselskap skal ha systemer for risikostyring som til enhver tid sikrer overvåking og måling av risikoen ved posisjonene og deres bidrag til porteføljens samlede risikoprofil.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om risikostyring.

§ 2-13 *Kundeklager*

(1) Et forvaltningsselskap skal ha interne rutiner for behandling av kundeklager.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om klagebehandling, herunder at forvaltningsselskap skal være tilknyttet en klageordning.

§ 2-14 *Forvaltningsselskapets kompetanse*

(1) Forvaltningsselskapet treffer alle disposisjoner over fondet.

(2) Forvaltningsselskapet utøver de rettigheter som knytter seg til de finansielle instrumenter selskapet forvalter.

(3) Stemmerett for verdipapirfondets aksjer kan bare utøves etter fullmakt fra styret. Vedtak om slik fullmakt er bare gyldig så lenge flertallet av styremedlemmene som er valgt av andelseierne, er enig i det.

§ 2-15 *God forretningsskikk*

(1) Et forvaltningsselskap skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk.

(2) Forvaltningsselskapet skal påse at verdipapirfondenes og andelseiernes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte ved at det:

1. opptre ryddig og korrekt i utøvelsen av sin virksomhet,
2. utviser den nødvendige kompetanse, omhu og interesse i sin opptreden,
3. har og effektivt benytter de ressurser og de framgangsmåter som er nødvendige for å kunne utøve virksomheten på en god måte,
4. bestreber seg på å unngå interessekonflikter ved blant annet å sørge for at andelseiernes og fondenes interesser går foran forvaltningsselskapets, samt at enkelte fond eller andelseiere ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre fond eller andelseiere.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for selskapets ansatte og tillitsvalgte og for personer og selskap som har slik innflytelse over forvaltningsselskapet som nevnt i aksjeloven og allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til god forretningsskikk.

Kapittel 3. *Forvaltningsselskapers grenseoverskridende virksomhet*

§ 3-1 *Melding om norske forvaltningsselskapers virksomhet i annen EØS-stat*

(1) Et forvaltningsselskap som vil utøve virksomhet i annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvor selskapet vil utøve virksomhet. Meldingen skal også inneholde en virksomhetsplan som beskriver hvilke tjenester som skal ytes, selskapets risikostyringssystemer og hvilke tiltak som vil iverksettes for å kunne foreta utbetalinger til andelseiere, innløse andeler, holde informasjon tilgjengelig og behandle kundeklager.

(2) Melding om etablering av filial skal i tillegg inneholde følgende opplysninger:

1. hvordan filialen skal være organisert,
2. adresse i vertslandet der dokumenter kan innhentes, og
3. navn på ledende ansatte i filialen.

(3) Dersom et forvaltningsselskap skal markedsføre UCITS i en annen EØS-stat uten filialetablering, og verdipapirfondet forvaltes av selskapet, er det tilstrekkelig med melding etter § 9-2.

§ 3-2 *Oversendelse av melding til vertslandsmyndighet i annen EØS-stat*

(1) Ved melding om utøvelse av virksomhet etter § 3-1 direkte fra forretningssted i Norge skal Finanstilsynet innen én måned etter at meldingen er mottatt, oversende denne til myndigheten i vertslandet. Finanstilsynet skal opplyse om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne investorer. Finanstilsynet skal gi forvaltningsselskapet melding om oversendelsen som fra dette tidspunkt kan starte virksomhet i vertslandet.

(2) Dersom meldingen omfatter utøvelse av verdipapirfondsforvaltning, skal Finanstilsynet vedlegge en bekreftelse på at forvaltningsselskapet har tillatelse til å forvalte UCITS og eventuelle begrensninger i tillatelsen.

(3) Ved melding om etablering av filial i en annen EØS-stat skal Finanstilsynet innen to måneder etter at meldingen er mottatt, oversende denne til myndigheten i vertslandet med opplysninger og eventuell bekreftelse som nevnt i første og annet ledd. Finanstilsynet skal gi forvaltningsselskapet melding om oversendelsen. Filialen kan starte virksomhet når den får en meddelelse fra myndigheten i vertslandet, eller to måneder etter at meldingen om etablering av filial er oversendt vertslandsmyndigheten.

(4) Melding om etablering av filial skal ikke oversendes hvis Finanstilsynet antar at forvaltningsselskapets administrative organisering eller økono-

miske stilling ikke er god nok i forhold til den planlagte virksomheten. Unnlatt oversendelse er enkeltvedtak, og skal begrunnes overfor forvaltningsselskapet innen to måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt alle opplysninger i saken.

(5) Forvaltningsselskapet skal informere Finanstilsynet og myndigheten i vertslandet skriftlig før det gjennomfører endringer i det som tidligere er opplyst. Der det er etablert filial, skal informasjon om endring gis minst én måned før endringen gjennomføres.

(6) Finanstilsynet skal gi melding til myndigheten i vertslandet ved endringer i erstatningsordninger som skal verne filialens kunder og endringer i forvaltningsselskapets tillatelse.

§ 3-3 *Forvaltningsselskap etablert i annen EØS-stat – virksomhet i Norge*

(1) Utenlandsk forvaltningsselskap som omfattes av EØS-reglene som svarer til rådsdirektiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet), kan utøve virksomhet som beskrevet i § 2-1 i Norge direkte fra forretningsstedet i en annen EØS-stat eller gjennom etablering av filial. Foretaket må ha rett til å drive slik virksomhet i hjemlandet.

(2) Innen to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt melding fra myndighetene i en annen EØS-stat om etablering av filial, skal Finanstilsynet forberede tilsynet med forvaltningsselskapets virksomhet og opplyse selskapet om reglene for god forretningsskikk som gjelder for virksomheten. Filialen kan starte virksomhet i Norge to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt meldingen, eller ved mottak av opplysninger etter første punktum.

(3) Forvaltningsselskapet kan starte virksomhet direkte fra forretningsstedet i en annen EØS-stat når myndigheten i hjemlandet har sendt melding til Finanstilsynet.

(4) Forvaltningsselskapet skal informere Finanstilsynet skriftlig om endring i opplysninger om virksomheten i Norge før endringen gjennomføres. Endringer i opplysninger om etablering av filial kan ikke gjennomføres før én måned etter at det er gitt informasjon om endring.

(5) For utenlandsk forvaltningsselskap som utøver verdipapirfondforvaltning knyttet til UCITS etablert i Norge, gjelder bestemmelsene i kapittel 4, 5, 6 og 8.

(6) For utenlandsk forvaltningsselskap som utøver virksomhet gjennom etablering av filial, gjelder regler om god forretningsskikk fastsatt i denne lov eller med hjemmel i denne lov.

(7) Dersom utenlandsk forvaltningsselskap skal markedsføre UCITS i Norge uten filialetablering, og verdipapirfondet forvaltes av selskapet, er det tilstrekkelig med melding etter § 9-3.

(8) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge for forvaltningsselskap fra andre EØS-stater.

§ 3-4 *Andre utenlandske forvaltningsselskapers virksomhet i Norge*

(1) Finanstilsynet kan gi et utenlandsk forvaltningsselskap som ikke omfattes av § 3-3, tillatelse til å drive virksomhet som beskrevet i § 2-1 i Norge direkte fra forretningsstedet i utlandet eller gjennom etablering av filial. Selskapet må ha rett til å drive slik virksomhet i hjemlandet og være underlagt betryggende tilsyn der.

(2) Selskap som driver virksomhet direkte fra forretningsstedet i hjemlandet, skal ha en representant her i riket med tilstrekkelige fullmakter til å ivareta interessene til investorer i Norge.

(3) Før selskapet starter virksomhet i Norge, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom myndigheten i hjemlandet og Finanstilsynet.

(4) Lovens bestemmelser, med unntak av § 2-1 første ledd, § 2-3 første ledd, § 2-6, § 2-7 tredje ledd og § 11-4 annet ledd, gjelder for det utenlandske foretaket. En filial skal ha forretningskontor i Norge.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utenlandske forvaltningsselskapers virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge.

Kapittel 4. Verdipapirfond

§ 4-1 *Tillatelse til etablering av verdipapirfond*

(1) Etablering av verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Tillatelse gis for hvert enkelt fond. Tillatelse til å etablere UCITS kan gis forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende når et forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat søker om å overta forvaltningen av et norsk UCITS.

(2) Søknad om tillatelse skal inneholde:

1. fondets vedtekter fastsatt av forvaltningsselskapets styre,
2. avtale med depotmottaker,
3. informasjon om eventuell avtale om utkontraktering.

(3) Det skal gis tillatelse til etablering av verdipapirfond hvis Finanstilsynet godkjenner at forvaltningsselskapet forvalter det aktuelle fondet, og lovens krav til vedtekter, depotmottaker og eventuell utkontraktering er oppfylt.

(4) Ved søknad fra forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat kan Finanstilsynet be den aktuelle myndigheten i forvaltningsselskapets hjemland om klargjøring og informasjon vedrørende den dokumentasjon som er mottatt etter annet ledd, og meldingen etter § 3-3. Forvaltningsselskapet må ha

rett til å drive virksomhet i Norge etter bestemmelsene i § 3-3.

(5) Dersom et norsk forvaltningsselskap vil forvalte fond etablert i en annen EØS-stat, skal Finanstilsynet gi myndighetene i fondets hjemland tilsvarende informasjon om og klargjøring av dokumentasjon som nevnt i fjerde ledd senest ti arbeidsdager etter at disse har bedt om det.

(6) Søknad om etablering av verdipapirfond skal avgjøres innen to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt fullstendig søknad.

§ 4-2 Skifte av forvaltningsselskap

(1) Finanstilsynet kan gi tillatelse til at et forvaltningsselskap overfører forvaltningen av et verdipapirfond til et annet forvaltningsselskap. Finanstilsynet kan stille vilkår om gjennomføringstidspunkt, og hvordan overføringen skal offentliggjøres. Bestemmelsen i § 4-1 tredje ledd gis tilsvarende anvendelse.

§ 4-3 Retten til å bruke betegnelsen verdipapirfond

(1) Betegnelsen verdipapirfond skal fremgå av fondets navn. Verdipapirfond har enerett til bruk av denne betegnelse i navnet eller ved omtale av sin virksomhet. Hvert fond skal ha et navn som klart skiller det fra andre fond.

§ 4-4 Vedtektenes innhold

(1) Et verdipapirfond skal ha vedtekter som angir:

1. verdipapirfondets og forvaltningsselskapets navn,
2. regler for plassering av verdipapirfondets midler etter kapittel 6 og en angivelse av verdipapirfondets risikoprofil,
3. retningslinjer for utdeling og reinvestering av utbytte et verdipapirfond mottar, om det skal være adgang til utdeling av salgsgevinster og om verdipapirfondet skal utdele utbytte,
4. grunnlaget for beregningen av forvaltningsgodtgjørelse, samt angivelse av kostnader som nevnt i § 4-6 første ledd som kan kreves dekket av fondet,
5. opplysning om forvaltningsselskapet skal ha godtgjørelse fra andelseierne, og i så fall hvordan denne godtgjørelsen skal beregnes og fordeles mellom andelseierne,
6. tegnings- og innløsningsgebyrer,
7. når fondet er åpent for tegning og innløsning,
8. regler for eventuell utdeling av midler fra fondet til frivillige organisasjoner, herunder hvem som kan tilgodeses, hvor stor andel av fondets midler som kan deles ut, hvordan utdelingen beregnes, samt betydningen for beregningen av den løpende innløsningsverdien på andelene,

9. hvorvidt fondet skal ha ulike andelsklasser og hva som kjennetegner de enkelte andelsklassene.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hva vedtekter skal inneholde når et verdipapirfond plasserer midler i derivater.

§ 4-5 Lik rett i fondet – andelsklasser

(1) Hver andel i et verdipapirfond gir lik rett i fondet.

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at et verdipapirfond kan ha flere andelsklasser etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal ikke andelseiere i én andelsklasse tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse. Kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse, skal ikke belastes andelseiere i en annen andelsklasse.

(4) Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal andelseiere i samme andelsklasse likebehandles. Andeler i samme andelsklasse gir lik rett i fondet

§ 4-6 Kostnader

(1) Forvaltningsgodtgjørelsen skal dekke alle kostnader ved verdipapirfondsforvaltningen. Følgende kostnader kan i tillegg dekkes av fondet:

1. transaksjonskostnader ved fondets plasseringer,
2. betaling av eventuelle skatter fondet ilegges,
3. renter på låneopptak som nevnt i § 6-10 og
4. ekstraordinære kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser.

(2) For kostnader som nevnt i første ledd nr. 4 gjelder følgende:

1. Forvaltningsselskapets styre må beslutte at kostnaden kan belastes fondet. Et flertall av de andelseiervalgte styremedlemmene må ha stemt for en slik beslutning.
2. Forvaltningsselskapet skal opplyse art og omfang av påløpte og forventede kostnader i årsrapport og halvårsrapport. Departementet kan i forskrift gi regler om informasjon til andelseierne om ekstraordinære kostnader.

(3) Ved et verdipapirfonds plassering i andeler i verdipapirfond forvaltet av samme forvaltningsselskap som det investerende fond, kan det ikke belastes tegnings- eller innløsningsgebyr.

§ 4-7 Utdeling av verdipapirfondets midler

(1) Verdipapirfondets midler kan bare utdeles til andelseierne eller frivillige organisasjoner som har et nasjonalt omfang og som oppfyller vilkårene i skatteleven § 6-50 første ledd og annet ledd annet punktum.

§ 4-8 Beregning og kunngjøring av andelsverdi

(1) Forvaltningsselskapet skal beregne og kunngjøre andelsverdien minst en gang i uken, og oftere dersom vedtektene bestemmer det.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om beregning og kunngjøring av andelsverdi, herunder fastsette krav til hyppigere beregning og kunngjøring.

§ 4-9 Tegning av andeler

(1) Et verdipapirfond skal være åpent for tegning av andeler minst to ganger i måneden.

(2) Tildeling av andeler skal skje til kursen ved første beregning av tegningskurs etter tegningen. Kursen skal kunngjøres.

(3) Ved beregningen av tegningskurs skal markedsverdien av fondets portefølje legges til grunn.

§ 4-10 Andelseierregister – forvalterregistrering

(1) Forvaltningsselskapet skal føre et andelseierregister der andelseierne er angitt med navn, fødselsdato eller foretaksnummer, adresse og nummer på andelene.

(2) Eier flere en andel i fellesskap, skal de oppnevne én enkelt til å opptre som andelseier overfor forvaltningsselskapet.

(3) Andelseierne skal gis melding når andelene er registrert i andelseierregisteret, med mindre andelseieren frasier seg denne retten.

(4) En forvalter kan føres inn i den fortegnelsen som er nevnt i første ledd i stedet for andelseieren etter nærmere regler gitt av departementet i forskrift. En forvalter kan ikke delta i andelseiermøtet uten fullmakt fra den reelle eieren av andelene.

§ 4-11 Virkning av registrering i andelseierregisteret

(1) Eieren av en andel er legitimert til å motta utbytte og delta i valgmøte og andelseiermøte når vedkommende er registrert i andelseierregisteret.

§ 4-12 Innløsning av andeler

(1) Et verdipapirfond skal være åpent for innløsning minst to ganger i måneden.

(2) En andelseier kan kreve innløsning av sine andeler, med mindre annet følger av avtale om innskuddspensjon etter innskuddspensjonsloven eller individuell pensjonsordning etter lov om individuell pensjonsordning. En andelseier som krever innløsning, skal ha sine andeler innløst i kontanter.

(3) Ved særskilt avtale med større andelseiere kan forvaltningsselskapet avgrense det antall andeler som disse kan kreve innløst innen fastsatte tidsrom.

(4) Innløsningen skal skje til andelens verdi ved første beregning av innløsningskursen etter at innløsningskravet er mottatt, med fradrag for innløsnings-

kostnader. Kursen skal kunngjøres. Ved beregning av innløsningskursen skal markedsverdien av fondets portefølje legges til grunn.

(5) Krav om innløsning kan ikke trekkes tilbake uten forvaltningsselskapets samtykke. Dette gjelder likevel ikke innløsningskrav som er fremsatt etter at retten til innløsning er suspendert.

(6) Oppgjør skal gjennomføres snarest mulig og senest to uker etter at kravet om innløsning er fremsatt.

(7) Under stenging av børs eller andre ekstraordinære forhold, samt i særlige tilfeller der det er berettiget ut fra hensynet til andelseiernes interesser, kan forvaltningsselskapet med samtykke fra Finanstilsynet helt eller delvis utsette verdiberegningen og utbetalingen av innløsningskrav.

(8) Dersom andelseiernes eller allmennhetens interesser tilsier det, kan Finanstilsynet pålegge forvaltningsselskapet å suspendere innløsningsretten helt eller delvis.

§ 4-13 Forbud mot utstedelse og innløsning i visse tilfeller

(1) Andeler i fondet må ikke utstedes eller innløses etter at forvaltningsselskapet har fattet vedtak om avvikling etter § 5-7, eller etter at tillatelsen er bortfalt eller tilbakekalt etter § 11-5.

§ 4-14 Endring av vedtekter

(1) Endringer i verdipapirfondets vedtekter kan bare besluttes dersom flertallet av de andelseiervalgte styremedlemmene i forvaltningsselskapet har stemt for endringen. Dette gjelder ikke der verdipapirfond forvaltes av forvaltningsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat.

(2) Beslutning om vedtektsendringer som nevnt i § 4-4 første ledd nr. 2 til 9 må ha samtykke fra andelseiermøtet etter reglene i § 4-17.

(3) Endringer i vedtektene skal godkjennes av Finanstilsynet. Ved søknad om vedtektsendring skal styreprotokollen vedlegges. Ved endringer som nevnt i annet ledd skal det også vedlegges innkalling til andelseiermøte, informasjon til andelseierne og referat fra andelseiermøtet.

(4) Vedtektsendringene skal godkjennes dersom lovens krav til innhold i vedtekter og prosedyrene for vedtektsendringer er oppfylt.

(5) Vedtektsendringene kan ikke gjennomføres før de er offentliggjort.

(6) Andelseierne har rett til gebyrfri innløsning av sine andeler ved endringer som nevnt i annet ledd. For vedtektsendring som nevnt i § 4-4 første ledd nr. 9, gjelder retten til gebyrfri innløsning kun de andelseiere som berøres av endringen. Retten gjelder til fem arbeidsdager før vedtektsendringene gjennomføres.

§ 4-15 *Informasjon til andelseierne ved vedtektsendring*

(1) Ved godkjenning av vedtektsendringer i andelseiermøte skal innkallingen til andelseiermøte inneholde informasjon som gjør andelseierne i stand til å foreta en velfundert vurdering av forslaget.

(2) Informasjonen skal minst omfatte:

1. redegjørelse for hva vedtektsendringen går ut på,
2. begrunnelse for vedtektsendringen og hvorfor endringen anses å være i andelseiernes interesse,
3. konsekvenser for andelseierne, herunder endringer i forventet avkastning og risiko,
4. opplysninger om retten til gebyrfri innløsning, herunder frist for å kreve gebyrfri innløsning.
5. forventet tidspunkt for gjennomføring av vedtektsendringen.

§ 4-16 *Andelseiernes rådighet og ansvar*

(1) Hver andelseier har en ideell part i verdipapirfondet som svarer til vedkommendes andel av samlede utstedte fondsandeler.

(2) Andelseiere kan ikke kreve deling eller avvikling av verdipapirfondet.

(3) Utover andelsinnskuddet er andelseierne ikke ansvarlig for fondets forpliktelser.

(4) Andelseiere plikter ikke å gjøre ytterligere innskudd i fondet.

§ 4-17 *Andelseiermøte*

(1) Andelseiermøtet skal:

1. samtykke til vedtektsendringer som nevnt i § 4-14 annet ledd, og
2. samtykke til beslutning om fusjon, jf. § 5-5.

(2) På andelseiermøtet gir hver andel én stemme. I verdipapirfond med ulike andelsklasser justeres stemmeretten slik at andelseiere som eier lik verdi, får likt antall stemmer. Beregningen skal gjøres på grunnlag av andelsverdi etter sist kunngjorte kurs. Beslutning om vedtektsendring som nevnt i § 4-14 annet ledd som utelukkende har betydning for andelseiere i enkelte andelsklasser, skal tas av andelseiere i den eller de berørte andelsklassene.

(3) Minst 75 prosent av representerte andeler i andelseiermøtet må stemme for beslutning som nevnt i første ledd.

(4) Andelseiermøtet innkalles av forvaltningsselskapets styre med minst to ukers frist.

(5) En andelseier har rett til å få drøftet spørsmål som meldes skriftlig til styret innen én uke før andelseiermøtet holdes. Andelseiermøtet kan ikke treffe vedtak som binder fondet eller forvaltningsselskapet.

(6) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om innkalling og gjennomføring av andelseiermøte. Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gi dis-

pensasjon fra kravet om andelseiermøte i første ledd nr. 1.

Kapittel 5. Fusjon og avvikling av verdipapirfond

§ 5-1 *Fusjon av verdipapirfond*

(1) Fusjon av verdipapirfond gjennomføres ved:

1. at alle rettigheter og forpliktelser i ett eller flere overdragende fond overføres til et eksisterende overtakende fond, andelseiere i overdragende fond får andeler i overtakende fond og ved at overdragende fond oppløses, eller
2. at alle rettigheter og forpliktelser i to eller flere overdragende fond overføres til et nyetablert overtakende fond, andelseiere i de overdragende fondene får andeler i overtakende fond og ved at de overdragende fondene oppløses.

(2) Andelseierne i overdragende fond kan i begge tilfeller gis inntil 10 prosent av andelsverdien i kontanter.

§ 5-2 *Tillatelse til fusjon av verdipapirfond*

(1) Fusjon av verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Forvaltningsselskap for overdragende fond skal søke om tillatelse til fusjon.

(2) Søknad om tillatelse skal vedlegges:

1. utkast til fusjonsavtale,
2. bekreftelse fra depotmottakere som nevnt i § 5-3 tredje ledd,
3. utkast til informasjon som skal sendes andelseierne, jf. § 5-4,
4. prospekt og nøkkelinformasjon for overtakende fond dersom det er etablert i en annen EØS-stat,
5. dokumentasjon på at det er inngått avtale med depotmottaker eller revisor om utarbeidelse av bekreftelse etter at fusjonen er gjennomført, jf. § 5-6.

(3) Hvis Finanstilsynet mener søknaden er ufullstendig, skal Finanstilsynet sende melding om dette til forvaltningsselskapet innen ti virkedager etter at søknaden er mottatt.

(4) Finanstilsynet kan kreve endringer i informasjonen som skal sendes andelseierne, hvis den ikke oppfyller kravene i § 5-4.

(5) Ved grensekryssende fusjon der norsk UCITS er overdragende fond, skal Finanstilsynet oversende dokumentasjon som nevnt i annet ledd til tilsynsmyndigheten i overtakende UCITS hjemland.

(6) Søknaden skal behandles innen 20 arbeidsdager etter at fullstendig søknad er mottatt. Tillatelse skal gis hvis:

1. bestemmelsene i §§ 5-1 til 5-3 og § 5-6 er fulgt,
2. overtakende UCITS kan markedsføres i de samme land som overdragende UCITS, og
3. myndighetene i overdragende og overtakende fonds hjemland mener informasjonen som skal sendes andelseierne, tilfredsstillende kravene i § 5-4.

(7) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke ved grensekryssende fusjoner hvor norsk UCITS er overtakende fond. Tillatelse til slike fusjoner gis av tilsynsmyndigheten i overdragende UCITS hjemland. Finanstilsynet kan be om endringer i informasjonen til andelseierne i det norske fondet innen 15 arbeidsdager etter at utkast til slik informasjon er mottatt.

§ 5-3 *Krav til fusjonsavtale mv.*

(1) En fusjonsavtale skal behandles av styrene i forvaltningsselskapet til overdragende og overtakende fond. Flertallet av styremedlemmer som er valgt av andelseierne, må stemme for fusjon. Dette gjelder likevel ikke der verdipapirfond forvaltes av forvaltningsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat.

(2) Fusjonsavtalen skal inneholde:

1. identifikasjon av type fusjon og fond,
2. begrunnelse for fusjon,
3. forventet virkning for andelseiere i de fusjonerende fondene,
4. prinsipper for verdsettelse av fondenes eiendeler og eventuelle forpliktelser,
5. metode for beregning av bytteforholdet,
6. planlagt gjennomføringsdato,
7. prinsipper for overdragelse av eiendeler og bytte av andeler,
8. eventuelle vedtekter for det nyetablerte overtakende fondet.

(3) Depotmottakerne for overdragende og overtakende fond skal bekrefte at opplysninger som nevnt i første ledd nr. 1, 6 og 7 oppfyller kravene i loven og fondets vedtekter.

§ 5-4 *Informasjon til andelseiere ved fusjon*

(1) Informasjon om fusjonsplaner skal gis andelseierne i overdragende og overtakende fond etter at det er gitt tillatelse til fusjon og minst 30 dager før rettighetene som beskrevet i § 5-5 annet ledd utløper.

(2) Informasjonen skal gjøre andelseierne i stand til å foreta en velfundert vurdering av fusjonen, herunder utøvelse av stemmerett på andelseiermøte og rettigheter som beskrevet i § 5-5 annet ledd. Informasjonen skal omfatte følgende:

1. begrunnelse for fusjon,
2. konsekvenser for andelseierne, herunder endringer i investeringsstrategi, kostnader, forventet avkastning, periodisk rapportering, mulig resultatvikt, og hvis aktuelt, en tydelig advarsel om fusjonen kan medføre endringer i andelseiernes skattemessige behandling,
3. beskrivelse av andelseierens rettigheter i forbindelse med fusjonen, herunder retten til å motta supplerende opplysninger, retten til å motta kopi av bekreftelse som nevnt i § 5-6, rettighetene beskrevet i § 5-5 annet ledd samt fristen for disse,

4. relevante prosedyrebestemmelser og planlagt gjennomføringsdato,
5. nøkkelinformasjon for overtakende fond.

(3) Hvis et av fondene har meldt markedsføring i en annen EØS-stat, skal informasjonen også gis på det aktuelle landets språk eller annet språk godkjent av myndighetene i dette landet.

(4) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om informasjon til andelseiere, herunder hvordan informasjon skal gis.

§ 5-5 *Gjennomføring av fusjon*

(1) Fusjon kan gjennomføres når det er gitt tillatelse etter § 5-2 og andelseiermøtet i overdragende og overtakende fond har samtykket til fusjon, jf. § 4-17.

(2) Andelseierne i overtakende og overdragende fond har rett til gebyrfri innløsning av sine andeler eller til å bytte sine andeler i fondet som skal fusjoneres, med andeler i et eventuelt annet fond med tilsvarende investeringsmandat som forvaltes av samme forvaltningsselskap. Innløsnings- og bytteretten gjelder til fem arbeidsdager før gjennomføringsdatoen for fusjonen.

(3) Administrative kostnader ved fusjonen kan ikke belastes fondet eller andelseierne.

(4) Finanstilsynet kan gjøre unntak fra plasseringsreglene i kapittel 6 i inntil seks måneder etter gjennomføringen.

(5) Gjennomføring av fusjonen skal offentliggjøres. Offentliggjøring kan ikke skje før en depotmottaker eller uavhengig godkjent revisor har gitt bekreftelse på gjennomføring etter § 5-6. Etter offentliggjøring av gjennomføringen kan det ikke reises påstand om at fusjonen er ugyldig. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om offentliggjøring.

§ 5-6 *Bekreftelse på gjennomføring*

(1) Forvaltningsselskapet for overtakende fond skal påse at en depotmottaker eller uavhengig godkjent revisor bekrefter følgende etter at fusjonen er gjennomført:

1. at fusjonen er gjennomført i tråd med de prinsippene som er fastsatt i fusjonsavtalen for verdsettning av fondenes eiendeler og eventuelle forpliktelser, jf. § 5-3 første ledd nr. 4,
2. eventuell kontantbetaling per andel, jf. § 5-1 annet ledd, og
3. metoden for beregning av bytteforholdet og at det faktiske bytteforholdet er fastsatt i henhold til den metode for beregning av bytteforholdet som fusjonsavtalen fastsetter, jf. § 5-3 første ledd nr. 5.

(2) Revisor for det overdragende og det overtakende fondet skal regnes som uavhengig etter første ledd.

(3) Bekreftelsen skal være tilgjengelig for andelseiere og tilsynsmyndigheter.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om bekreftelse som nevnt i første ledd, herunder at bekreftelsen skal omfatte flere forhold.

§ 5-7 Avvikling av verdipapirfond

(1) Avvikling av et verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Søknad om tillatelse til avvikling skal begrunnes. Det kan settes vilkår for tillatelsen som utfyller eller supplerer bestemmelsene i denne paragraf.

(2) Alle andelseiere skal gis informasjon om avviklingen etter at Finanstilsynet har gitt tillatelse. Informasjonen skal minst omfatte følgende:

1. begrunnelse for avviklingen,
2. konsekvenser for andelseierne,
3. kostnader,
4. planlagt dato for når avviklingen skal være gjennomført, herunder tidspunkt for når andelseierne skal få utbetalt verdien av sine andeler.

(3) Fondet og andelseierne skal ikke belastes kostnader i forbindelse med avviklingen.

(4) Forvaltningsselskapet skal sørge for at det utarbeides et avviklingsoppgjør for fondet, og at dette revideres.

(5) Forvaltningsselskapet skal påse at en uavhengig godkjent revisor, etter at avviklingen er gjennomført, bekrefter at fondet og andelseierne ikke er belastet kostnader i forbindelse med avviklingen. Fondets revisor skal regnes som uavhengig etter første punktum. Revisors bekreftelse skal være tilgjengelig for andelseiere og tilsynsmyndigheter.

(6) I tilfeller der et verdipapirfond overfører netto eiendeler til annet eksisterende eller nyetablert fond og skal avvikles på det tidspunkt gjenstående forpliktelser er dekket, gjelder bestemmelsene i §§ 5-2 til 5-6 tilsvarende.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvordan avvikling skal skje.

Kapittel 6. Plassering av verdipapirfondets midler

I. Generelle bestemmelser

§ 6-1 Generelt om investeringsområde

(1) Et verdipapirfonds midler kan etter nærmere bestemmelser i dette kapitlet plasseres som innskudd i kredittinstitusjon og i følgende finansielle instrumenter:

1. omsettelige verdipapirer som angitt i § 1-2 første ledd nr. 8,
2. verdipapirfondsandeler,
3. pengemarkedsinstrumenter,
4. derivater etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(2) Et verdipapirfond kan, uavhengig av investeringsalternativene i denne paragraf, besitte likvide midler.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om plassering i finansielle instrumenter.

§ 6-2 Verdipapirfondsandeler

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i verdipapirfondsandeler forutsatt at verdipapirfondet det plasseres i, etter sine vedtekter maksimalt kan investere 10 prosent av fondets eiendeler i verdipapirfondsandeler.

(2) Plasseringer i verdipapirfond som ikke er UCITS, kan samlet utgjøre inntil 30 prosent av fondets eiendeler hvis følgende betingelser er oppfylt:

1. verdipapirfondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet, og det er etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i hjemlandet og Finanstilsynet,
2. andelseiernes interesser er beskyttet minst på linje med andelseiere i UCITS,
3. det rapporteres to ganger årlig om aktivitetene i de verdipapirfondene det investeres i.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om plassering i verdipapirfond som er etablert i land utenfor EØS-området.

§ 6-3 Pengemarkedsinstrumenter

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som normalt handles på pengemarkedet, er likvide og kan verdifastsettes til enhver tid.

§ 6-4 Innskudd i kredittinstitusjon

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres som innskudd i kredittinstitusjon dersom:

1. innskuddet kan kreves tilbakebetalt innen en frist på maksimalt 12 måneder, og
2. kredittinstitusjonen har sitt vedtektsfestede hjemsted i en EØS-stat, eller kredittinstitusjonen har sitt vedtektsfestede hjemsted i et tredjeland og er underlagt betryggende tilsyn.

§ 6-5 Krav til likviditet

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i finansielle instrumenter som:

1. er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en EØS-stat, herunder et norsk regulert marked, som definert i direktiv 2004/39/EF art. 4 (1) nr. 14 og børsloven § 3 første ledd,
2. omsettes på et annet regulert marked i en EØS-stat som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten,
3. er opptatt til offisiell notering på børs i et land

utenfor EØS-området eller som omsettes i slikt land på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten, dersom børs og marked er angitt i verdipapirfondets vedtekter, eller

4. er nytstedte dersom et vilkår for utstedelse er at det søkes om opptak til handel på børs eller marked som nevnt i nr. 1 til 3. Opptak til handel må skje senest ett år etter tegningsfristens utløp.

(2) Verdipapirfondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som omsettes på annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 3 dersom utstedelsen eller utstederen av instrumentet er regulert med det formål å beskytte investorer og sparemidler, og instrumentene er:

1. utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats regionale eller lokale offentlige myndigheter, sentralbank i en EØS-stat, Den europeiske sentralbank, Den europeiske union, Den europeiske investeringsbank, et tredjeland, delstat i en forbundsstat eller av offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stater deltar,
2. utstedt av et selskap, hvis verdipapirer omsettes på regulerte markeder nevnt i første ledd nr. 1 til 3,
3. utstedt eller garantert av en institusjon som er underlagt tilsyn i henhold til EØS-regler, eller som er underlagt annet betryggende tilsyn, eller
4. utstedt av en annen emittent etter godkjenning av tilsynsmyndigheten i henhold til EØS-regler som svarer til direktiv 2009/65/EF art. 50 (1) bokstav h fjerde strekpunkt.

(3) Inntil ti prosent av et verdipapirfonds midler kan plasseres i andre finansielle instrumenter enn de som er nevnt i første og annet ledd.

(4) Første til tredje ledd er ikke til hinder for at et verdipapirfonds midler kan plasseres i verdipapirfondsandeler.

(5) Verdipapirfondets midler kan plasseres i derivater som omsettes på et annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 4 etter forskrift fastsatt av departementet.

§ 6-6 Plasseringsbegrensninger – fondets midler

(1) Verdipapirfondets beholdning av finansielle instrumenter skal ha en sammensetning som gir en hensiktsmessig spredning av risikoen for tap.

(2) Verdipapirfondets plasseringer i finansielle instrumenter kan overfor samme utsteder ikke overstige:

1. 5 prosent av fondets eiendeler,
2. 10 prosent av fondets eiendeler dersom den samlede verdi av slike plasseringer som nevnt i dette punkt ikke overstiger 40 prosent av fondets eiendeler,
3. 35 prosent av fondets eiendeler der omsettelige

verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter er utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats lokale offentlige myndigheter, et tredjeland eller av en offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stat deltar, eller

4. 25 prosent av fondets eiendeler der de finansielle instrumentene er obligasjoner med fortrinnsrett etter finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 avsnitt IV eller tilsvarende utenlandske obligasjoner utstedt av foretak hjemmehørende i en EØS-stat. Dersom fondet plasserer mer enn 5 prosent av sine eiendeler i obligasjoner som nevnt i foregående punktum, utstedt av samme foretak, kan samlet plassering i slike obligasjoner ikke overstige 80 prosent av fondets midler.

(3) Verdipapirfondets plasseringer i verdipapirfondsandeler tilhørende ett verdipapirfond kan ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

(4) Alternativt kan et verdipapirfonds plasseringer i innskudd hos én kredittinstitusjon ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

§ 6-7 Unntak og presiseringer – plasseringsbegrensninger

(1) Et verdipapirfond kan, innenfor 20 prosent av fondets eiendeler, anvende følgende plasseringsbegrensninger samtidig overfor samme utsteder:

1. § 6-6 annet ledd nr. 1 eller 2,
2. § 6-6 fjerde ledd om innskudd i kredittinstitusjon og
3. regler fastsatt i forskrift om motpartsrisiko ved unoterte derivater.

(2) Selskap innenfor samme konsern, som definert i regnskapsloven § 1-3 eller i overensstemmelse med anerkjente internasjonale regnskapsregler, anses for å være samme utsteder for så vidt gjelder plasseringsgrensene i denne paragraf, §§ 6-6 og 6-8. Plasseringer i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 1 til 4 kan samlet ikke overstige 20 prosent av fondets eiendeler, hvis de finansielle instrumentene er utstedt av ulike selskap i samme konsern.

(3) Etter tillatelse fra Finanstilsynet kan inntil 100 prosent av et verdipapirfonds eiendeler plasseres i omsettelige verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter som nevnt i § 6-6 annet ledd nr. 3. Slik tillatelse kan bare gis dersom Finanstilsynet anser at andelseierne gis beskyttelse tilsvarende den beskyttelse andelseiere har ved investeringer i verdipapirfond som plasserer et fonds midler i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 3. Følgende vilkår må være oppfylt for at det kan gis slik tillatelse:

1. Verdipapirfondets plasseringer må omfatte minst seks ulike utstedelser, og plasseringer fra én og samme utstedelse må ikke overstige 30 prosent av verdipapirfondets samlede eiendeler.
2. I verdipapirfondets vedtekter, prospekt og salgs-

materiale skal det inntas opplysning om at verdipapirfondet har tillatelse som omhandlet i dette ledd. Det skal i tillegg angis hvilke land, lokale offentlige myndigheter eller internasjonale offentlige organisasjoner som har utstedt eller garantert de omsettelige verdipapirene eller pengemarkedsinstrumentene.

(4) Plasseringsbegrensningene i § 6-6 annet ledd, § 6-8 og tredje ledd i paragrafen her gjelder ikke tegning i emisjoner i henhold til fortrinnsrett for finansielle instrumenter som verdipapirfondet eier.

§ 6-8 *Unntak fra plasseringsbegrensninger for indeksfond*

(1) Et verdipapirfonds plasseringer i aksjer og obligasjoner utstedt av samme utsteder kan utgjøre inntil 20 prosent av fondets eiendeler når følgende betingelser er oppfylt:

1. det fremgår av fondets vedtekter at investeringene skal etterligne sammensetningen av en bestemt aksje- eller obligasjonsindeks,
2. indeksens sammensetning er tilstrekkelig diversifisert,
3. indeksen representerer et relevant sammenligningsgrunnlag for det marked som indeksen refererer til,
4. indeksen offentliggjøres på en tilfredsstillende måte.

(2) Den fastsatte grensen i første ledd kan forhøyes til 35 prosent fra en utsteder når det er nødvendig av hensyn til spesielle markedsforhold.

§ 6-9 *Plasseringsbegrensninger – eierandel hos utsteder*

(1) Verdipapirfondets plasseringer kan ikke overstige:

1. 10 prosent av aksjekapitalen eller den stemmeberettigede kapital i ett selskap,
2. 10 prosent av obligasjonene eller 10 prosent av pengemarkedsinstrumentene fra samme utsteder med mindre obligasjonene eller pengemarkedsinstrumentene er utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats lokale offentlige myndigheter, et tredjeland eller av offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stater deltar,
3. 25 prosent av andelene i ett verdipapirfond.

(2) Verdipapirfond som forvaltes av samme forvaltningsselskap, må ikke samlet eie en så stor andel av den stemmeberettigede kapital i ett selskap at forvaltningsselskapet kan utøve vesentlig innflytelse over forvaltningen av selskapet.

§ 6-10 *Opptak av lån*

(1) Forvaltningsselskapet kan ikke oppta lån på vegne av et verdipapirfond, pådra fondet kausjons- eller garantiforpliktelser eller stille verdipapirfondets

midler som sikkerhet. Forvaltningsselskapet kan ikke selge finansielle instrumenter fondet ikke eier, med mindre departementet gir nærmere regler om dette i forskrift.

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at forvaltningsselskapet på vegne av verdipapirfondet opptar kortsiktige lån for inntil ti prosent av fondets eiendeler og stiller fondets midler som sikkerhet for oppfyllelse av derivatkontrakter.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om sikkerhetsstillelse etter annet ledd.

§ 6-11 *Utlån av finansielle instrumenter*

(1) Forvaltningsselskapet kan på vegne av verdipapirfondet låne ut verdipapirfonds finansielle instrumenter. Utlån av finansielle instrumenter kan bare skje gjennom medvirkning av verdipapirforetak eller oppgjørssentral.

(2) Departementet kan gi nærmere regler om utlån av finansielle instrumenter.

II. Fond i ett fond

§ 6-12 *Fond i ett fond*

(1) Et UCITS (tilføringsfond) kan, uavhengig av § 6-9 første ledd nr. 3, gis tillatelse av Finanstilsynet til å plassere minst 85 prosent av sine eiendeler i andeler i et annet UCITS (mottakerfond) etablert i en EØS-stat. Eventuelle resterende midler skal plasseres i:

1. likvide midler, eller
2. finansielle derivater for sikringsformål, etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(2) Departementet kan fastsette nærmere regler om tilføringsfondets plasseringer.

§ 6-13 *Søknad*

(1) Søknad om tillatelse etter § 6-12 skal vedlegges:

1. vedtekter, nøkkelinformasjon og prospekt for begge fond,
2. avtalen mellom fondene eller interne forretningsregler,
3. avtalen mellom fondenes depotmottakere og fondenes revisorer,
4. informasjon ved omgjøring til et tilføringsfond og bytte til nytt mottakerfond.

(2) Hvis mottakerfondet er etablert i en annen EØS-stat, skal søknaden vedlegges bekreftelse fra myndighetene i den aktuelle staten på at mottakerfondet oppfyller regler i sitt hjemland tilsvarende § 6-15 første ledd nr. 2 og 3.

(3) Tillatelse skal gis innen 15 arbeidsdager etter at komplett søknad er mottatt. Tillatelse skal bare gis der kravene i §§ 6-12 til 6-21 til tilføringsfond, dets

depotmottaker og revisor samt mottakerfond er oppfylt.

§ 6-14 *Konvertering til tilføringsfond og bytte av mottakerfond*

(1) Dersom et verdipapirfond konverteres til et tilføringsfond, eller et tilføringsfond bytter mottakerfond, skal andelseierne ha rett til gebyrfri innløsning av sine andeler. Senest 30 dager før endringen gjennomføres skal andelseierne gis opplysninger om:

1. myndighetenes godkjenning av at fondet kan investere i slikt mottakerfond,
2. nøkkelinformasjon for tilførings- og mottakerfondet,
3. tidspunkt for når investeringer i mottakerfondet starter, eller når investeringen vil overstige grensen angitt i § 6-6 tredje ledd,
4. retten til gebyrfri innløsning innen 30 dager.

(2) Informasjonen som nevnt i første ledd skal gis på det offisielle språket i de EØS-stater hvor fondet markedsføres, eller annet språk godkjent av myndighetene i vertslandet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvordan informasjonen til andelseierne skal gis. Departementet kan også gi nærmere regler for verdsetting og revisjon samt depotmottakers oppgaver i tilfeller der tilføringsfondet overfører hele eller deler av sin portefølje til mottakerfondet mot utstedelse av andeler.

§ 6-15 *Mottakerfond*

(1) Som mottakerfond regnes UCITS som:

1. har minst én andelseier som er tilføringsfond,
2. ikke selv er tilføringsfond, og
3. ikke eier andeler i et tilføringsfond.

(2) Dersom et mottakerfond har minst to andelseiere som er tilføringsfond, er mottakerfondet unntatt fra kravet i § 1-2 første ledd om at verdipapirfond skal motta kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer. Et mottakerfond som bare har ett eller flere tilføringsfond som andelseier i en annen EØS-stat, er unntatt fra kravet i § 9-2 om å melde markedsføring av verdipapirfond.

(3) Mottakerfondet kan ikke kreve tegnings- eller innløsningsgebyr fra tilføringsfondet.

(4) Mottakerfondet skal informere Finanstilsynet om hvilke tilføringsfond som investerer i fondet.

(5) Mottakerfondet skal påse at informasjon som tilføringsfondet, dets forvaltningsselskap, offentlige myndigheter og depotmottaker og revisor til tilføringsfondet har krav på, er tilgjengelig i rett tid.

§ 6-16 *Tilføringsfond*

(1) Tilføringsfondet skal overvåke virksomheten i mottakerfondet basert på informasjon mottatt fra

forvaltningsselskapet til mottakerfondet, depotmottaker og revisor.

(2) Investorer har fra tilføringsfondet rett til vederlagsfri kopi av mottakerfondets prospekt, årsrapport og halvårsrapport.

(3) Tilføringsfondet skal gi sin depotmottaker den informasjon om mottakerfondet som er nødvendig for at depotmottaker kan oppfylle sine forpliktelser.

(4) All godtgjørelse som mottas fra mottakerfondet, skal tilføres tilføringsfondet.

(5) Tilføringsfondet skal oversende mottakerfondets prospekt, nøkkelinformasjon og års- og halvårsrapport til Finanstilsynet når mottakerfondet er etablert i en annen EØS-stat.

§ 6-17 *Prospekt og rapporter mv. for tilføringsfond*

(1) Prospekt for tilføringsfond skal i tillegg til opplysninger som nevnt i § 8-2, inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift.

(2) I årsrapport for tilføringsfondet skal det opplyses om samlede kostnader og godtgjørelser i tilførings- og mottakerfond. I års- og halvårsrapport for tilføringsfondet skal det fremgå hvor tilsvarende rapporter for mottakerfondet kan innhentes.

(3) I salgsmateriale for tilføringsfondet skal det fremgå at fondet plasserer sine midler i et mottakerfond.

§ 6-18 *Forholdet mellom tilførings- og mottakerfond*

(1) Mottakerfondet plikter å gi tilføringsfondet dokumenter og informasjon som er nødvendig for at tilføringsfondet kan oppfylle pliktene etter denne loven med forskrifter. Tilføringsfondet skal ha avtale med mottakerfondet som sikrer dette. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondets investering i mottakerfondet vil overstige grensen angitt i § 6-6 tredje ledd.

(2) Der fondene er forvaltet av samme selskap, kan avtalen erstattes av interne rutiner.

(3) Fondene skal gjennom hensiktsmessige tiltak koordinere tidspunkt for beregning og offentliggjøring av andelsverdi.

(4) Tilføringsfondet kan midlertidig suspendere innløsningsretten eller stoppe utstedelse av andeler i samme grad som mottakerfondet gjør dette. Vilkårene i § 4-12 syvende ledd gjelder ikke i et slikt tilfelle.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om avtalen, interne forretningsregler og koordineringstiltak etter tredje ledd.

§ 6-19 *Revisor*

(1) Hvis fondene ikke har samme revisor, skal revisorene inngå avtale om utveksling av informasjon for å sikre at de begge kan oppfylle sine forpliktelser, herunder samordning av revisjonsberetninger etter

annet og tredje ledd. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondet foretar investeringer i mottakerfondet.

(2) Revisor skal i revisjonsberetningen for tilføringsfondet ta i betraktning revisjonsberetningen for mottakerfondet. Hvis fondene har ulikt regnskapsår, skal mottakerfondets revisor utarbeide en ad hoc rapport på balansedagen for tilføringsfondet.

(3) Revisjonsberetningen for tilføringsfondet skal omtale uregelmessigheter som er tatt opp i revisjonsberetningen for mottakerfondet, og tilføringsfondets revisor skal uttale seg om betydningen av dette for tilføringsfondet.

(4) Overholdelse av de plikter revisor er pålagt etter dette kapittel, skal ikke anses som brudd på taushetsplikt etter lov, forskrift eller avtale, og skal ikke medføre ansvar for revisor eller noen som handler på revisors vegne.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i avtalen mellom revisorene.

§ 6-20 Depotmottaker

(1) Hvis fondene ikke har samme depotmottaker, skal depotmottakerne inngå avtale om utveksling av informasjon for å sikre at de begge kan oppfylle sine forpliktelser. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondet foretar investeringer i mottakerfondet.

(2) Depotmottaker for mottakerfondet skal gi mottakerfondets hjemlandsmyndighet og forvaltningsselskap og depotmottaker for tilføringsfondet informasjon om forhold vedrørende mottakerfondet som kan ha negative konsekvenser for tilføringsfondet.

(3) Overholdelse av de plikter depotmottaker er pålagt etter dette kapittel, skal ikke anses som brudd på taushetsplikt etter lov, forskrift eller avtale, og skal ikke medføre ansvar for depotmottaker eller noen som handler på depotmottakers vegne.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i avtalen mellom depotmottakerne og hvilke forhold som depotmottaker i mottakerfondet skal informere om etter annet ledd.

§ 6-21 Avvikling og fusjon i mottakerfond

(1) Hvis mottakerfondet avvikles, skal tilføringsfondet avvikles hvis ikke Finanstilsynet godkjenner at investeringen overføres til et annet mottakerfond eller godkjenner at tilføringsfondet omdannes til UCITS som ikke er et tilføringsfond.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende ved fusjon av mottakerfondet. I slike tilfeller kan Finanstilsynet i tillegg godkjenne at plasseringen videreføres i fusjonert fond.

(3) Avvikling av mottakerfond kan tidligst gjennomføres tre måneder etter at mottakerfondet har in-

formert sine andelseiere og tilføringsfondets hjemlandsmyndighet om avviklingsbeslutningen.

(4) Fusjon av mottakerfond kan tidligst gjennomføres 60 dager etter at mottakerfondet har gitt tilsvarende informasjon som angitt i § 5-4 til sine andelseiere og tilføringsfondets hjemlandsmyndighet.

(5) Bestemmelsene i første og fjerde ledd gjelder tilsvarende dersom et mottakerfond etablert i en annen EØS-stat fisjonerer. I så fall kan Finanstilsynet i tillegg godkjenne at plasseringen videreføres i fisjonert fond.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om tilsynsmyndighetens godkjenning i forbindelse med avvikling og fusjon i mottakerfondet og eventuelt fisjon i utenlandsk mottakerfond. Departementet kan også gi nærmere regler om avvikling av tilføringsfond etter denne paragraf, herunder regler som fraviker § 5-7.

Kapittel 7. Nasjonale fond

§ 7-1 Nasjonale fond som ikke er spesialfond

(1) Finanstilsynet kan gi samtykke til at verdipapirfond, som ikke er UCITS-fond, fraviker følgende av lovens bestemmelser:

1. plasseringsreglene i kapittel 6 med unntak av §§ 6-1, 6-4, 6-8, 6-10 og 6-11, og
2. bestemmelsene om tegning og innløsning i § 4-9 første ledd og § 4-12 første ledd.

(2) Det skal fremgå av fondets vedtekter hvilke lovbestemmelser som er fraveket, og på hvilken måte.

(3) Verdipapirfond med samtykke til å fravike lovens alminnelige plasseringsbestemmelser skal betegnes som verdipapirfond med særskilt plasseringsstrategi. Prospektet skal presisere de avvik som er gjort fra lovens alminnelige plasseringsbestemmelser.

(4) Verdipapirfond som har samtykke til å utstede andeler i en begrenset tidsperiode, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset inngang. Verdipapirfond som har samtykke til å innløse andeler i en begrenset tidsperiode, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset utgang. Verdipapirfond som har samtykke til begge begrensninger, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset inngang og utgang. I prospektet skal det redegjøres særskilt for ordningen med begrenset tegnings- eller innløsningsperiode. Det skal opplyses om tegnings- eller innløsningsperioden, hva som er formålet med ordningen, og hva ordningen innebærer for andelseierne.

(5) Verdipapirfond som har vedtektsfastsatte begrensninger med hensyn til hvem som kan tegne andeler i fondet, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset krets av innskytere. I prospektet skal det redegjøres særskilt for begrensningen. Det skal opp-

lyses hva som er formålet med begrensningen og hvem som kan tegne andeler i fondet.

(6) Samtykke etter denne paragrafen kan ikke gis til UCITS som er gitt tillatelse etter § 4-1.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om og unntak fra krav til nøkkelinformasjon i §§ 8-3 og 8-4.

§ 7-2 *Spesialfond*

(1) Spesialfond er verdipapirfond som er betegnet spesialfond i stadfestede vedtekter. § 4-3 gjelder tilsvarende for spesialfond.

(2) Spesialfond og forvaltning av spesialfond er unntatt fra bestemmelsene i § 4-6 tredje ledd, § 4-8, § 4-9 første ledd, §§ 6-2, 6-3, 6-5, 6-6 og 6-10. Forvaltningsselskapet kan likevel ikke pådra fondet kaushjems- eller garantiforpliktelser.

(3) Et spesialfonds midler kan bare plasseres i verdipapirfondsandeler dersom fondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet, og det er etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland og Norge.

§ 7-3 *Opplysningskrav for spesialfond*

(1) Vedtektene for spesialfond skal angi fondets investeringsområde, strategi, risikorammer og metode for styring av risiko for fondet. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til hvorledes vedtektene skal utformes for å tilfredsstillende kravene i første punktum. Departementet kan i forskrift kreve at ytterligere informasjon om risiko og styring av risiko skal fremgå av vedtektene for spesialfond.

(2) Forvaltningsselskap for verdipapirfond skal umiddelbart gi melding om brudd på bestemmelser i fondets vedtekter som nevnt i første ledd, og skal innen rimelig tid gi en skriftlig redegjørelse for forholdet til Finanstilsynet.

(3) For spesialfond skal forvaltningsselskapet beregne og kunngjøre andelsverdien på de tidspunkter fondet er åpent for utstedelse eller innløsning av andeler, og hver gang forvaltningsgodtgjørelsen beregnes i tilknytning til endelig belastning. Forvaltningsselskapet skal dessuten beregne og kunngjøre andelsverdien så ofte det er nødvendig for å føre en forsvarlig kontroll med at fondets risiko overholdes, og minst hver sjettede måned. Dersom fondets risikostruktur tilsier det, kan Finanstilsynet kreve at beregning og kunngjøring av andelsverdien skal skje hyppigere. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til beregning og kunngjøring av andelsverdi for spesialfond.

(4) Spesialfond som kan begrense utstedelse av andeler, skal betegnes som spesialfond med begrenset inngang. Spesialfond som kan begrense innløsning av andeler i perioder, skal betegnes som spesial-

fond med begrenset utgang. Spesialfond som kan begrense både utstedelse og innløsning av andeler i perioder, skal betegnes som spesialfond med begrenset inngang og utgang. Spesialfond som har vedtektsfastsatte begrensninger med hensyn til hvem som kan tegne andeler, skal betegnes som spesialfond med begrenset krets av innskytere.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om og unntak fra krav til nøkkelinformasjon i §§ 8-3 og 8-4.

§ 7-4 *Styring av risiko i spesialfond*

(1) Systemet for styring av risiko som nevnt i § 2-12 skal gjøre det mulig med nøyaktig og uavhengig vurdering av verdien av fondets eiendeler.

(2) Forvaltningsselskap for spesialfond skal minst hver sjettede måned utarbeide en rapport som beskriver forholdet mellom fondets risikoprofil, jf. § 7-3 første ledd, og den risiko fondet faktisk har pådratt seg i rapporteringsperioden. Rapporten skal sendes samtlige andelseiere, depotmottakeren og Finanstilsynet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til system for risikostyring og rapport som nevnt.

§ 7-5 *Innløsning av andeler i spesialfond*

(1) Spesialfond kan i fondets vedtekter begrense innløsningsretten ut over det som følger av § 4-12. Fondet må være åpent for innløsning minst én gang hvert kalenderår. Finanstilsynet kan gi samtykke til at spesialfond fraviker bestemmelsen i annet punktum.

§ 7-6 *Særlige bestemmelser om depotmottaker for spesialfond*

(1) Depotmottakeren skal kontrollere forvaltningsselskapets beregning av forvaltningsgodtgjørelse.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om depotmottakers oppgaver etter denne paragrafen.

§ 7-7 *Salg og markedsføring av spesialfond*

(1) Ved markedsføring av spesialfond og tilsvarende utenlandsk innretning (utenlandsk spesialfond) skal det fremgå klart at det er tale om spesialfond.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om salg og markedsføring av spesialfond, herunder hvem spesialfond kan tilbys til.

Kapittel 8. Pliktig informasjon til investor

§ 8-1 *Årsregnskap, årsberetning og halvårsrapport*

(1) Forvaltningsselskapet skal for hvert verdipapirfond offentliggjøre:

1. årsrapport med årsregnskap og årsberetning innen fire måneder fra regnskapsårets utgang,
2. én halvårsrapport innen to måneder etter utløpet av rapportperioden.

(2) Dersom et verdipapirfond er delt inn i ulike andelsklasser, skal innholdet i rapportene tilpasses dette.

(3) Halvårsrapporten skal minst inneholde opplysninger om:

1. fondets finansielle instrumenter med angivelse av utsteder, antall, pålydende, verdi av hver enkelt post, de børser eller markeder de finansielle instrumentene omsettes på, samt angivelse av kostpris på kjøpte finansielle instrumenter,
2. bankinnskudd,
3. gjeld som påhviler fondet,
4. antall utstedte andeler,
5. verdien av en andel med fradrag av innløsningsgebyr,
6. det tidspunkt som oppgavene under punktene 1 til 5 knytter seg til,
7. samlede forpliktelser som følger av verdipapirfondets transaksjoner foretatt i rapporteringsperioden,
8. avkastning i rapporteringsperioden, samt avkastning hvert av de siste fem år,
9. andre forhold som må antas å være av interesse for andelseierne, og som er nødvendig for å bedømme verdipapirfondets utvikling og status.
10. forvaltningsgodtgjørelsen,

(4) Årsrapport og halvårsrapport skal på anmodning fra investor være tilgjengelig vederlagsfritt slik det er fastsatt i prospekt og nøkkelinformasjon. Investor kan be om vederlagsfri kopi av dokumentene.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til ytterligere informasjon i årsrapport og halvårsrapport.

§ 8-2 *Prospekt*

(1) Forvaltningsselskapet skal offentliggjøre prospekt for hvert verdipapirfond det forvalter. Prospektet skal inneholde den informasjon som kreves for å kunne foreta en velbegrunnet bedømmelse av fondet og risikoen forbundet ved investering i fondet. Prospektet skal inneholde en klar og forståelig forklaring av fondets risikoprofil. Verdipapirfondets vedtekter skal vedlegges prospektet.

(2) Prospektet skal gis investor vederlagsfritt på anmodning. Prospektet kan gis investor på et varig medium eller gjennom et nettsted. Investor har rett til vederlagsfri kopi av prospektet.

(3) Prospektet skal oppdateres ved endringer av betydning.

(4) Prospekt for verdipapirfond etablert her i riket, skal sendes Finanstilsynet før det innbys til tegning. Tilsvarende gjelder endringer i prospektet.

(5) Forvaltningsselskapets styre er ansvarlig for at prospektet fyller de krav som følger av lov og forskrift. Styret skal avgi en erklæring om at opplysningene i prospektet, så langt styret kjenner til, er i samsvar med de faktiske forhold og at det ikke forekommer utelatelse som er av en slik art at de kan endre prospektets betydningsinnhold.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innhold og formidling av prospekt.

§ 8-3 *Innhold i nøkkelinformasjon*

(1) Forvaltningsselskap skal utarbeide nøkkelinformasjon for hvert fond det forvalter. Nøkkelinformasjon skal gjøre det mulig for investor å foreta en investeringsbeslutning på informert grunnlag.

(2) Nøkkelinformasjonen skal inneholde følgende:

1. identifisering av fondet,
2. kort beskrivelse av investeringsmandat,
3. presentasjon av historisk avkastning eller antatt avkastning,
4. informasjon om kostnader og tilknyttede gebyrer,
5. risiko- og avkastningsprofil, herunder veiledning og advarsler om risiko knyttet til investering i fondet,
6. angivelse av hvor og hvordan prospekt, årsrapport og halvårsrapport er tilgjengelig, på hvilket språk dokumentene er utformet og at disse dokumentene er kostnadsfritt tilgjengelige,
7. opplysning om at nøkkelinformasjon ikke alene gir grunnlag for ansvar, hvis ikke informasjonen er villedende, unøyaktig eller inkonsistent i forhold til opplysninger i prospekt.

(3) Vesentlige forhold i informasjonen skal holdes oppdatert. En oppdatert versjon av nøkkelinformasjonen skal være tilgjengelig på forvaltningsselskapets nettsted.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innhold i nøkkelinformasjon, format og fremstilling.

§ 8-4 *Plikt til å gi nøkkelinformasjon*

(1) Forvaltningsselskap og den som opptrer på selskapets vegne og under selskapets ansvar, skal gi investorer nøkkelinformasjon før tegning av andeler. Nøkkelinformasjon kan gis på et varig medium eller gjennom et nettsted. Investor har rett til vederlagsfri kopi av informasjonen.

(2) Nøkkelinformasjon for verdipapirfond etablert her i riket, skal sendes Finanstilsynet før det innbys til tegning. Tilsvarende gjelder endringer i informasjonen.

(3) Også andre som med hjemmel i denne loven eller annen lov har rett til å selge eller gi råd til investorer vedrørende investeringer i verdipapirfond, plik-

ter å gi nøkkelinformasjon til sine kunder. Forvaltningsselskapet plikter på anmodning å gi nøkkelinformasjon til andre som selger eller gir råd vedrørende verdipapirfond, og til leverandører av produkter der verdipapirfond inngår.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om vilkårene for å gi nøkkelinformasjon på annet varig medium enn papir eller gjennom et nettsted som ikke er et varig medium.

§ 8-5 *Språk*

(1) Opplysninger og informasjon som skal gis til investorer eller myndigheter etter bestemmelser i eller i medhold av denne lov, skal gis på norsk med mindre departementet i forskrift eller Finanstilsynet ved enkeltvedtak bestemmer noe annet.

§ 8-6 *Rapporteringsplikt til sentral database*

(1) Departementet kan i forskrift fastsette regler om forvaltningsselskaps plikt til å gi informasjon om verdipapirfond til informasjonsordning for finansielle tjenester.

§ 8-7 *Informasjon om andelsbeholdning m.v.*

(1) Andelseierne skal periodevis få informasjon om sin beholdning av andeler i fondet. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om slik informasjon.

Kapittel 9. Salg og markedsføring av verdipapirfond

§ 9-1 *Salg og innløsning av verdipapirfondsandeler*

(1) I tillegg til forvaltningsselskaper kan salg av nyutstedte andeler og innløsning av andeler forestås av kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 2.

§ 9-2 *Markedsføring av norske UCITS i annen EØS-stat*

(1) Forvaltningsselskap som ønsker å markedsføre norske UCITS i annen EØS-stat skal gi Finanstilsynet melding om dette. Som vedlegg til meldingen skal følge siste versjon av fondets vedtekter, prospekt og nøkkelinformasjon, i tillegg til fondets siste årsrapport og eventuell halvårsrapport. Vedleggene skal utarbeides på et språk som tillates i vertslandet.

(2) Finanstilsynet skal senest ti arbeidsdager etter at komplett melding er mottatt, oversende denne og en bekreftelse på at fondet er et UCITS til vedkommende myndigheter i vertslandet. Finanstilsynet skal straks underrette forvaltningsselskapet om oversen-

delsen. Forvaltningsselskapet kan starte markedsføringen fra dette tidspunktet.

(3) Forvaltningsselskapet skal holde oppdaterte og oversatte dokumenter som nevnt i første ledd elektronisk tilgjengelig.

(4) Forvaltningsselskapet skal gi vedkommende myndighet i vertslandet melding om endringer i dokumentene og opplyse hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelig. Endringer i hvordan fondet markedsføres eller endringer vedrørende andelsklasser kan ikke gjennomføres før vedkommende myndighet i vertslandet har fått skriftlig melding om det fra forvaltningsselskapet.

(5) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om melding og bekreftelse som nevnt i denne paragrafen. Ved markedsføring etter denne paragraf gjelder ikke § 8-5. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om på hvilket språk melding og bekreftelse kan utformes.

§ 9-3 *Markedsføring av utenlandske UCITS i Norge*

(1) UCITS etablert i en annen EØS-stat kan markedsføres i Norge etter at vedkommende myndighet i fondets hjemland har oversendt Finanstilsynet melding om markedsføring. Meldingen skal vedlegges en bekreftelse på at fondet er et UCITS, og siste versjon av fondets vedtekter, prospekt, nøkkelinformasjon, siste årsrapport og eventuell halvårsrapport.

(2) Fondet skal gi melding til Finanstilsynet om endringer i dokumenter som nevnt i første ledd samtidig som det skal opplyses hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelig. Fondet skal i tillegg gi skriftlig melding til Finanstilsynet før det gjennomføres endringer i hvordan fondet markedsføres eller vedrørende andelsklasser.

(3) Fondet skal i samsvar med denne lov gjøre det som er nødvendig for å kunne foreta utbetalinger til andelseierne, innløse andeler og gi slik informasjon som kreves i fondets hjemland når det gjelder prospekt, nøkkelinformasjon, års- og delårsrapporter og kunngjøring av kurser.

(4) Salg i Norge av andeler i verdipapirfondet må skje direkte fra hovedkontoret til forvalteren av verdipapirfondet, gjennom et representasjonskontor i Norge eller gjennom forvaltningsselskap med tillatelse etter §§ 2-1, 3-3 eller 3-4, kredittinstitusjon med rett til å drive finansieringsvirksomhet i Norge, forsikringsselskap med rett til å drive forsikringsvirksomhet i Norge eller verdipapirforetak med rett til å yte investeringstjenester i Norge.

(5) Ved markedsføring etter denne paragraf gjelder ikke § 8-5. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om på hvilket språk melding, bekreftelse og øvrige dokumenter med etterfølgende endringer kan utformes. I tillegg kan det fastsettes nærmere

regler om informasjonsplikt utover det som følger av denne paragrafen.

§ 9-4 *Markedsføring av utenlandske verdipapirfond som ikke er UCITS*

(1) Utenlandsk verdipapirfond som ikke omfattes av EØS-regler som svarer til rådsdirektiv 2009/65/EF, kan markedsføres i Norge etter tillatelse fra Finanstilsynet. Slik tillatelse kan gis dersom:

1. forvalteren av verdipapirfondet har oversendt slike opplysninger til tilsynsmyndigheten som departementet fastsetter i forskrift eller som tilsynsmyndigheten krever,
2. det er etablert tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland og Norge,
3. verdipapirfondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet,
4. verdipapirfondet og forvaltningen av det oppfyller de krav som gjelder for å drive virksomheten i hjemlandet, og disse kravene gir investorer i Norge beskyttelse minst på linje med den beskyttelse de har ved investering i nasjonale fond,
5. forvalteren av verdipapirfondet gjør det som er nødvendig for her i riket å kunne foreta utbetalinger til deltakerne, innløse andeler og gi den informasjon som foretaket skal utarbeide i henhold til reglene i hjemlandet, og
6. salg i Norge av andeler i verdipapirfondet skjer gjennom forvaltningsselskap med tillatelse etter §§ 2-1, 3-3 eller 3-4, kredittinstitusjon med rett til å drive finansieringsvirksomhet i Norge, forsikringsselskap med rett til å drive forsikringsvirksomhet i Norge eller verdipapirforetak med rett til å yte investeringstjenester i Norge.

(2) Finanstilsynet kan sette vilkår for tillatelse etter første ledd for å sikre beskyttelsen av investorer i Norge. Det kan settes vilkår om plikt til å gi opplysninger til investorer og myndigheter og om hvordan salg av andeler i Norge skal skje.

(3) Finanstilsynet kan kalle tilbake tillatelse etter første ledd dersom

1. kravene i første ledd nr. 4, 5 eller 6 ikke lenger er oppfylt,
2. vilkår for tillatelsen er brutt,
3. regler fastsatt i medhold av § 9-5 ikke er overholdt, eller
4. krav i § 8-5 om språk ikke er overholdt.

§ 9-5 *Forskriftshjemmel*

(1) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hva som regnes som salg og markedsføring, og om hvordan salg og markedsføring i Norge skal skje.

Kapittel 10. Depotmottaker

§ 10-1 *Plikt til å ha depotmottaker*

(1) Forvaltningsselskap skal utpeke en depotmottaker for fondet. Skifte av depotmottaker krever tillatelse fra Finanstilsynet.

(2) Verdipapirfondets midler skal oppbevares eller føres på konti i et verdipapirregister av én depotmottaker.

(3) Depotmottakeren skal kontrollere at:

1. disposisjoner over fondet, herunder handel for fondet, tegning og innløsning, skjer i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter,
2. andelsverdien beregnes i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter,
3. transaksjoner for fondet gjennomføres innen alminnelige oppgjørfrister, og
4. utbytte eller annen avkastning på fondets midler anvendes i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter.

§ 10-2 *Avtale med depotmottaker*

(1) Forholdet mellom forvaltningsselskapet, verdipapirfondet og depotmottakeren skal reguleres ved skriftlig avtale.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i avtalen.

§ 10-3 *Krav til depotmottaker*

(1) Depotmottaker skal være kredittinstitusjon med vedtektsfestet hjemsted i en EØS-stat og skal være etablert i Norge.

(2) Finanstilsynet kan samtykke i at en kredittinstitusjon etablert i Norge med vedtektsfestet hjemsted utenfor EØS-området kan være depotmottaker dersom institusjonen er underlagt betryggende tilsyn og regulering i hjemlandet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til depotmottaker, godkjenning av ledelsen i et depotmottakerforetak og om plikt for foretaket til å melde fra til Finanstilsynet om endringer i ledelsen.

§ 10-4 *Instruks fra forvaltningsselskapet*

(1) Depotmottakeren må ikke etterkomme instruks fra forvaltningsselskapet som er i strid med lov, forskrift eller fondets vedtekter.

(2) Hvis depotmottaker mener at en instruksjon fra forvaltningsselskapet er i strid med lov, forskrift eller fondets vedtekter og forholdet ikke rettes innen rimelig tid, skal depotmottakeren varsle Finanstilsynet om dette.

Kapittel 11. Erstatning, tilsyn, straffebestemmelser**§ 11-1 Erstatning**

(1) Forvaltningsselskap er ansvarlig for tap som påføres fondet ved forsømmelser i forretningsførelsen. For depotmottaker gjelder tilsvarende ansvar for tap som påføres ved forsømmelser i depotmottakeroppgaven.

§ 11-2 Tilsyn

(1) Finanstilsynet fører tilsyn med overholdelse av denne lovs bestemmelser.

§ 11-3 Opplysningsplikt

(1) Forvaltningsselskap skal gi Finanstilsynet de opplysninger som kreves om forhold som gjelder selskapets virksomhet. Tilsvarende gjelder for forvaltningsselskaps tilknyttede agenter og depotmottaker for så vidt gjelder virksomheten etter denne lov. Finanstilsynet kan kalle sammen styret i forvaltningsselskap og depotmottaker og har rett til å være representert i valgmøte og andelseiermøte som nevnt i §§ 2-6 og 4-17.

(2) Dersom det er risiko for at forvaltningsselskap for verdipapirfond ikke vil kunne oppfylle de fastsatte kapitalkrav, eller det inntreffer andre forhold som kan innebære stor risiko knyttet til driften av selskapet, skal selskapet umiddelbart gi melding om dette til Finanstilsynet.

§ 11-4 Pålegg om retting

(1) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap pålegg om retting dersom selskapet ikke har overholdt sine plikter etter bestemmelser i lov eller forskrift, eller har handlet i strid med konsesjonsvilkår. Det samme gjelder dersom selskapets organer ikke har overholdt selskapets eller fondenes vedtekter, eller egne interne retningslinjer fastsatt etter bestemmelser i lov eller forskrift. Pålegg kan også gis for å hindre framtidig handlemåte som vil være i strid med første og annet punktum.

(2) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap pålegg om retting dersom selskapets ledelse eller styre ikke løpende oppfyller kravene til hederlig vandel og erfaring.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende dersom Finanstilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i en annen EØS-stat om at et norsk forvaltningsselskap har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Finanstilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om hvilke pålegg som blir gitt.

(4) Dersom en aksjeeier ikke har gitt melding til Finanstilsynet etter § 2-5 eller har ervervet aksjer i strid med disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet gi

pålegg om at stemmerettighetene tilknyttet aksjene ikke kan utøves.

§ 11-5 Tilbakekall og bortfall av tillatelse

(1) Forvaltningsselskapets tillatelse til å drive virksomhet faller bort hvis forvaltningsselskapet kommer under konkurs- eller offentlig akkordforhandling.

(2) Finanstilsynet kan helt eller delvis kalle tilbake tillatelsen dersom forvaltningsselskapet:

1. ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å drive virksomhet i mer enn seks måneder,
2. har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
3. ikke lenger oppfyller de vilkår som ble stilt for tillatelsen,
4. foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av vedtekter for fond som det forvalter, eller av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov,
5. gjør seg skyldig i mislige forhold som gir grunn til å frykte at en fortsettelse av virksomheten kan skade allmenne interesser, eller
6. ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 11-4.

(3) Når tillatelse til å drive verdipapirfondsførelse bortfaller eller blir kalt tilbake, skal verdipapirfond selskapet forvalter avvikles eller overføres til et annet forvaltningsselskap.

(4) Dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap som driver virksomhet i en annen EØS-stat bortfaller eller blir kalt tilbake, skal tilsynsmyndighetene i vertsstaten underrettes.

§ 11-6 Straff

(1) Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer § 1-3 første punktum, § 2-1 første ledd, § 2-4, § 2-7 femte ledd, § 2-9, § 3-1, § 3-2, § 4-1 første ledd, § 4-6, § 4-7, §§ 6-1 til 6-9, § 6-10 første ledd, § 6-11, § 8-2, § 8-3, § 10-1 annet ledd, § 11-3, § 11-4 første, annet eller fjerde ledd, § 12-1 eller § 12-2, eller regler eller tillatelser gitt i medhold av nevnte bestemmelser.
2. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 2-15.
 - (2) Medvirkning straffes på samme måte.
 - (3) Påtale finner bare sted når allmenne hensyn krever det.

Kapittel 12. Tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i en annen EØS-stat mv.**§ 12-1 Opplysningsplikt**

(1) Finanstilsynet kan til statistisk bruk pålegge utenlandske forvaltningsselskap som driver virksom-

het i henhold til § 3-3, å avgi rapporter om sin virksomhet.

(2) Finanstilsynet kan kreve de opplysninger fra utenlandske forvaltningsselskap som anses nødvendige for å kontrollere at reglene som gjelder for virksomheten her i landet, overholdes.

§ 12-2 Pålegg om retting mv.

(1) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 3-3, pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift. Finanstilsynet kan treffe tiltak for å hindre nye overtredelser dersom pålegg ikke etterkommes.

(2) Før pålegg gis skal tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland varsles og gis anledning til å treffe tiltak for å bringe det lovstridige forhold til opphør.

(3) Hvis det er nødvendig for å verne interessene til andelseierne og andre som mottar tjenester fra forvaltningsselskapet, kan Finanstilsynet treffe nødvendige tiltak uten slikt varsel som nevnt i annet ledd.

(4) Dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap som er etablert i en annen EØS-stat tilbakekalles, skal Finanstilsynet treffe tiltak for å hindre at selskapet fortsatt driver virksomhet her i landet.

(5) Dersom Finanstilsynet gir pålegg om opphør av forvaltning av norsk verdipapirfond, eller forvaltningsselskapets tillatelse tilbakekalles etter fjerde ledd, skal verdipapirfond selskapet forvalter her i landet, avvikles eller overføres til et annet forvaltningsselskap.

§ 12-3 Tilsyn ved markedsføring av utenlandske UCITS

(1) Finanstilsynet kan gi verdipapirfond som markedsføres i henhold til § 9-3, pålegg om retting dersom markedsføringen utøves i strid med § 9-3 tredje eller femte ledd.

(2) Finanstilsynet kan treffe nødvendige tiltak for å beskytte investorer her i landet, herunder hindre fremtidig markedsføring dersom regler i verdipapirfondets hjemland ikke følges. Før tiltak treffes, skal verdipapirfondets hjemlandsmyndighet varsles.

§ 12-4 Tilsynssamarbeid

(1) Vedkommende myndigheter i en EØS-stat kan anmode Finanstilsynet om å samarbeide om utøvelse av tilsyn i Norge dersom dette er nødvendig for vedkommende myndigheters kontroll eller håndhevelse. Finanstilsynet kan gjennomføre tilsynet selv, eller tillate at det andre landets myndigheter gjennomfører tilsynet.

(2) Etter forhåndsmelding til Finanstilsynet kan vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets hjemland, i samarbeid med Finanstilsynet, foreta stedlig kontroll i filial etablert i henhold til § 3-3.

(3) Annet ledd er ikke til hinder for at Finanstilsynet kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens virksomhet her i landet, overholdes.

(4) Departementet kan gi nærmere regler om tilsynssamarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Kapittel 13. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser. Endringer i andre lover

§ 13-1 Ikrafttredelse

(1) Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

(2) Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.

(3) Departementet kan gi overgangsregler.

§ 13-2 Endringer i andre lover

(1) Fra den tid loven gjelder, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond (verdipapirfondloven) oppheves.

Oslo, i finanskomiteen, den 27. oktober 2011

Torgeir Micaelsen
leder

Jørund Rytman
ordfører

